★ *Unikt i Laholms stadsfullmäktige, sid. 3* ★ *50 fartyg instängda i Vänern, sid. 3* ★ *Knallsensation i LT-cupen, sid. 4*

LAHOLMS TIDNING

N:R 132. ÅRG. 26. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. LÖRDAGEN DEN 8 JUNI 1957 Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson. Lösnummer 25 öre.

Nytt jätteras i Göta älvdal

Fabriksområde gled ut i Göta älv
Tre dödsoffer - Tre svårt skadade

GÖTEBORG. (TT)

Göta älvdal hemsöktes på fredagsmiddagen av en naturkatastrof av samma slag som Surte-raset 1950 men av allt att döma ännu mer omfattande än detta. Fredagens ras inträffade vid Göta cirka tre km. söder om Lilla Edet. Det var Sulfit AB Götas fabriksområde som drabbades och stora delar av anläggningen gled ut i Göta älv som därmed dämdes upp. Raset började kl 11.25 och torde ha krävt tre dödsoffer varjämte tre personer skadades. 63-årige Natanael Johansson och 40-årige John Larsson har anträffats döda medan en man ännu saknas. Dessa tre arbetade i renseriet.

De tre skadade fördes till Maria Alberts stiftelsens sjukhem i Trollhättan. Agne Elfving, född 1902, är chockskadad men får troligen lämna sjukhuset under dagens lopp. Nils Gustaf Hult, född 1902, har skador i huvud, ben och rygg samt är svårt chockskadad. Han kvarligger efter operation. Emil Andersson, född 1908, har krosskador på höger arm och är chockskadad.

Rasträckan är ca 1.200 m lång. Göta Älv är här 150 m bred men efter raset återstår av älvfåran endast en 30 meter bred bäck.

Hela området är ett enda virrvarr

En segelbåtsmast sticker upp ur leran och rester av raserade byggnader ligger kringspridda bland upptornade lervallar. Den cirka 10 meter höga renseribyggnaden har nästan helt försvunnit i leran. Risk för nya ras föreligger.

Klockan 8.30 på fredagsmorgonen upptäcktes en spricka i marken på fabriksområdet och man satte sig då omedelbart i förbindelse med Statens geotekniska institut. En av institutionens ingenjörer Göte Lindskog, som befann sig i Vänersborg, sändes till platsen för att göra mätningar och då han anlände var sprickan cirka 10 cm bred. Sprickan växte dock oupphörligt och varningar gick ut till arbetarna. Innan någon visste ordet av gav sig större delen av den stora vedgården ut i älvfåran och av den väldiga flodvåg som följde orsakades flera ras över ett vidsträckt område.

Hela älven blockerad

Alldeles innan raset befann sig ett par båtar på väg söderut utanför det nu raserade området. Man upptäckte dock raset i tid och hann vända innan flodvågen kom. 8—10 meter höga svallvågor slog över andra stranden och bryggorna vid Lilla Edet och Inland krossades. Båtar som var förtöjda vid dem slet sig och en del av dem förstördes.

Älvfåran är helt blockerad vid olycksplatsen och båttrafiken på älven har stoppats.

Vid 14-tiden fick hamnmyndigheterna i Göteborg anmodan att stoppa all fartygstrafik upp för Göta Älv. Denna uppmaning vidarebefordrades till fartygen via hamnlotsarna och tullen. Då trafiken på älven nu är ganska stor väntar man att det blir en hel del båtar som blir liggande i Göteborg i avvaktan på situationens utveckling.

På grund av rasrisk har landsvägstrafiken måst läggas om. Trafiken på rikssjuan norrifrån går över bron vid Lilla Edet in på rikstvåan på bohusländssidan av älven under det att trafiken söderifrån vid Lödöse dirigerades inåt landet över Nygård.

Landshövding Lemne i Vänersborg fick rapport om raset vid 13-tiden och begav sig omedelbart i bil till Göta. Han nåddes av budet just som han i egenskap av inspektor vid Vänersborgs kommunala flickskola skulle hålla avslutningstalet vid skolans årsavslutning. Även landshövding Nyström i Göteborg anlände till platsen under eftermiddagen.

Sjö av olja Explosionsrisk

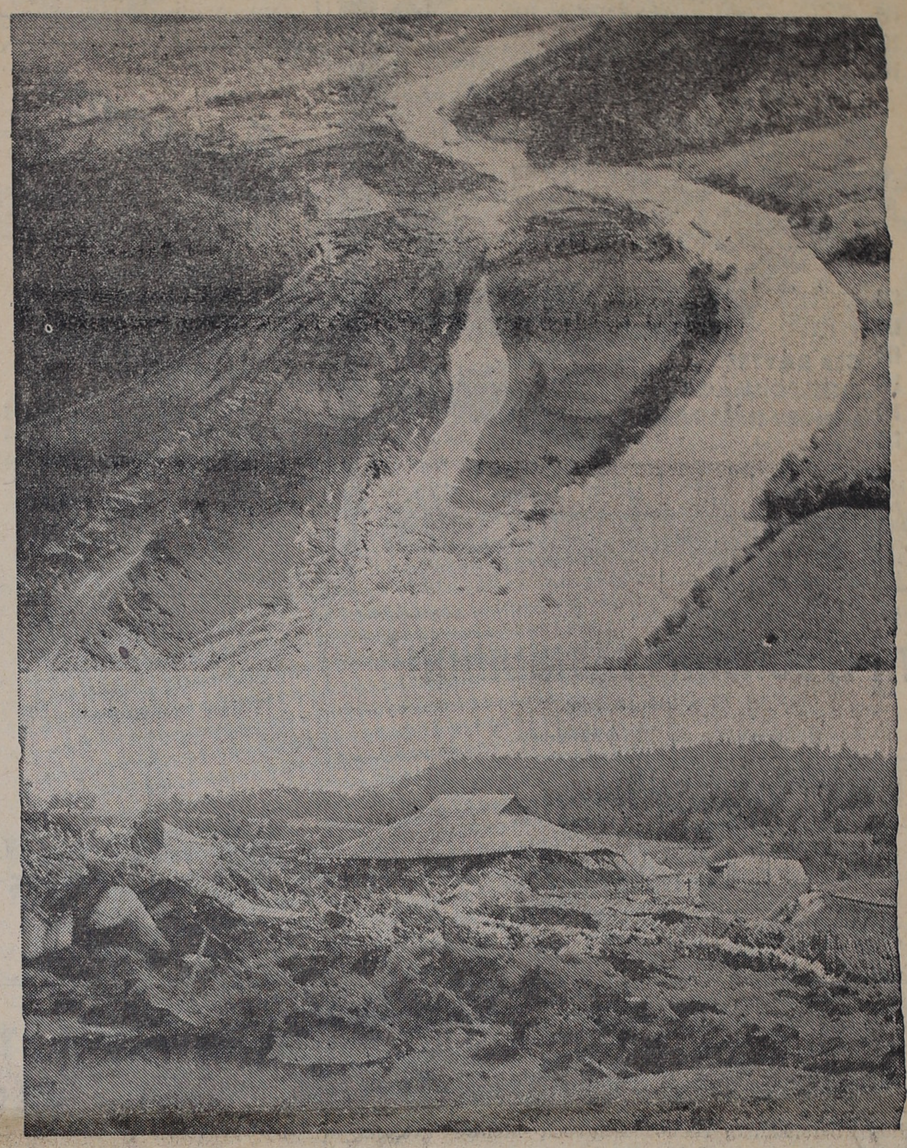
Ett stort problem är oljan som läckt ut ur oljetankar och oljecisterner som finns inom området. Av tre stora oljecisterner med cirka 2.000 kubikmeter olja blev en fullständigt hoptryckt vid raset, medan de andra lutar åt skilda håll med stora bucklor i plåtarna. Flera mindre oljetankar ligger på det ostadiga underlaget men man vet ännu inte hur många som är läck. Så snart landshövding Lemne kom till platsen gav han order om att Göteborgs brandkår och olika oljebolag skulle kontaktas för att om möjligt kunna suga upp den olja som bildar en hel liten sjö vid den hoptryckta cisternen.

150 M LÅNG SPRICKA VARNADE FÖR RAS

Disponent G. Schiller vid sulfitfabriken blev påringd på fredagsmorgonen då man upptäckt sprickbildningen. Sprickan var då 150 m lång och ganska sammanhängande. Det sträckte sig då över ett 30 m brett område. Man satte genast i gång mätningar och märkte då att sprickan ökade cirka 5 cm i timmen. Området avspärrades och kanaldirektör Thorsson i Trollhättan tillkallades. Man företog försiktighetsåtgärder. Bl. a. flyttades kranar och skickades ut varningar. Kl 11.15 drog man tillbaka folket. Strax efteråt iakttogs hur raset började. Det blev en kedjereaktion och det rasade längre och längre upp till en början i rät vinkel mot älven. Den ena byggnaden efter den andra gled ned i vattnet.

Brandkåren fick larm kl 11.30 och var på platsen tre minuter senare. Man ansåg dock inte att någon eldfara förelåg men började söka efter arbetare som befarades ha blivit kvar i fabriksbyggnaderna.

Verksamheten vid sulfitfabriken är helt nedlagd och lokalerna avfolkade. Det finns ingen möjlighet att fortsätta driften, säger disponent Schiller. Ett 100-tal av arbetarstyrkan kan dock beredas arbete med uppröjning.

Fullkomlig förödelse rådde på katastrofplatsen. Rasets omfattning var fyra gånger större än Surte-raset.

Hela samhället får utspisas

GÖTEBORG (TT)

I de byggnader som skall utrymmas och som håller på att utrymmas söder om sulfitfabriken bör 105 personer.

Samhället Göta har cirka 600 invånare. För att dessa skall få mat — strömtillförseln är stoppad — har man rekvirerat utspisningsfordon och personal från Bohusläns regemente.

Kanaldirektör Thorsson, som inspekterat rasområdet, uppskattar själva raset till 1.500 m. i älvens längdriktning. Surtebyraset var på 400 m.

Tekniske direktören K. V. T. Nilsson i Vattenfallsstyrelsen har redan gjort undersökningar för att söka få fram mudderverk. I Vänern ligger ett mindre sådant och i Stenungsund finns ett annat.

Det är i dag omöjligt att säga hur läge Göta älv kommer att vara avstängd. Fartyg på upp till 2.200 ton finns i Vänern. En del av dem är lastade och på väg söderut. Alla fartyg destinerade till platser ovanför Göta stoppas i Göteborg och deras mäklare och speditörer får dirigera om dessa laster.

En geoteknisk undersökning gjordes för några år sedan och det ansågs då att det inte fanns någon rasrisk i det nu aktuella området.

Kommunalkamrer Allan Andersson har tagit hand om inkvarteringsfrågan. Eventuellt kommer man att placera de familjer som blir husvilla i samrealskolan och folkskolan.

Fyra gånger större än Surte-raset

GÖTEBORG (TT:s utsände)

Den skadade Agne Elfving fick efter behandling lämna sjukhuset. De två övriga skadade Arvid Andersson och Nils Hult, båda från Göta, är utom fara. Den som saknas heter Roland Persson och är från Lilla Edet. Sökandet efter honom inställdes på eftermiddagen då det med visshet anses att han omkommit i ruinerna av renseriet.

Det var på fredagskvällen omöjligt att få fram några uppgifter om de värden som gått till spillo. Det största ekonomiska bakslaget torde drabba sjöfarten.

Det tog ca sex veckor att muddra upp efter surteraset och göra älven klar för sjöfart. Då var rasträckan ungefär 400 m. Nu rör det sig om nästan det fyrdubbla. Man kan dock inte göra några jämförelser med hänsyn till detta, framhåller kanaldirektör Thorsson. Det är omöjligt att säga när älven blir trafikabel igen. Allra först skall det göras geotekniska undersökningar och sedan kommer uppmuddringsarbetet att omedelbart sätta igång.

Sulfit AB Göta som förra året firade 50-årsjubileum startades av ingeniör G. T. Lindsted från Säffle.

Två våldtog tre flickor

GÖTEBORG (TT)

För våldtäkt mot tre unga flickor häktades på fredagen en 18-årig lagerarbetare och en 20-årig reparatör. Varje brott hade föregåtts av suporgier från pojkarnas sida. Flickorna hade lockats ned i källare och där misshandlats så att de inte vågat säga någonting. En av dem ligger på sjukhus.

Varningsrop räddade många Vattenbrist hotar Göteborg

GÖTEBORG (TT)

— Vi hörde varningsrop och då vi vände oss om såg vi hur sprickan mellan oss och den fasta marken blev större och större, berättar praktikanten Thomas Söderling från Borås som varit anställd vid Göta sulfitfabrik i fyra dagar. Vi sprang omedelbart från platsen och lyckades samtliga rädda oss upp på fast mark.

Civilingenjör Göte Lindskog från Statens geologiska institution var på tjänsteresa i Västsverige, då han i Vänersborgs fick budet om det befarade raset.

— Så fort man märkte sprickan underrättades fabriksledningen som omedelbart kontaktade institutionen i Stockholm. Då jag kom var sprickan 10 cm. bred men strax därefter började marken gunga och raset kom igång. Hela området gled ut i älvfåran och de som var på platsen måste omedelbart rädda sig bäst de kunde.

— Stor risk föreligger för att oljan, som runnit ut över rasområdet skall komma ner i vattnet, säger ingenjör Bengt Samuelson vid Göteborgs vattenverk. I natt eller i morgon får vi även känning av saltvattnet, som kommer att stiga upp i älven när vattentrycket nedanför raset minskat. Vi fick dock god träning vid surteraset för att klara en sådan här siuation och allt görs för att vi skall kunna köra för fullt vid vattenverket även i fortsättningen. Alelyckevattnet är i farozonen men troligtvis kan vi fylla behovet med vatten från Lärjeån.

Övningsledaren slipper åtal för flygolyckan vid Kullen

Det blir inget åtal för den officer vid F 14, som tjänstgjorde som övningsledare den 4 mars förra året, när fyra man från F 14 i Halmstad omkom vid Kullen. Landsfogde N. L. Eklund, meddelade på fredagen att han beslutat lämna åtalsfrågan utan åtgärd.

Vid olycktillfället omkom fyra halmstadsflygare, nämligen kapten Sigvard Ahlqvist, fänrik Ulf Armtoft, samt fältflygarna Lennart Gustavsson och Karl Axel Persson. Före starten, som ägde rum strax efter klockan 7 på morgonen, hade kapten Ahlqvist på en karta mätt upp flygsträckan från Halmstad till Ringsjön i Skåne, där planen skulle samverka med marktrupper. När han skulle beräkna flygtiden, råkade han ta en karta med en annan skala. Härigenom missade han orienteringen. När han trodde sig vara över Skälderviken, var han i själva verket framme vid Kullaberg. Vädret var mycket dimmigt, och en försenad väderleksrapport från Ängelholm nådde Halmstad 21 minuter för sent.

FÖRMILDRANDE OMSTÄNDIGHETER

Landsfogde Eklund säger i sitt beslut bl. a. eDn avgörande orsaken till haveriet är att finna i Ahlqvists felbedömning av avståndet. eDt kan emellertid icke visas att övningsledarens underlåtenhet att orientera Ahlqvist om väderleksförsämringen varit utan inverkan på händelseförloppet. Övningsledaren har varit ansvarig för att denna orientering inte lämnats. Landsfogden anser emellertid att flera förmildrande omständigheter talar till dennes förmån, bl. a. att kapten Ahlqvist var en rutinerad flygare och att denne själv kunnat möta väderleksförsämringen med lämpliga åtgärder. Med hänsyn till att även om Ahlqvist fått orienteringen, detta icke med säkerhet haft till följd att olyckan kunnat undvikas, kan övningsledarens underlåtenhet icke anses föranleda ansvar.

HELSINGFORS:

B & C-möte om nordisk neutralitet

HELSINGFORS (TT:s utsände)

Finlands höga ryska gäster hade en verksam dag på fredagen — helsingforsbesökets andra dag. Man såg dem lägga ned en enorm krans på president Paasikivis grav, jollra med små sjuka barn på ett barnsjukhus, vandra omkring i stadens hypermodernaste bostadskvarter och leka med det elektriska voteringsmaskineriet i riksdagen. Vad man inte såg eller hörde var Bulganins och Chrusjtjovs överläggning med Finlands regering. Enligt förljudande dryftades Nordens ställning som neutralt område i Europa. Ett gemensamt uttalande om önskvärdheten av nordisk neutralitet torde vara att vänta. Handelsfrågor torde också ha ventilerats under den begränsade tid på något över en timme som överläggningarna varade.

Kall pingst

Väderleksläge: Det omfattande lågtrycksområdet över Skandinavien rör sig endast långsamt mot nordost och det ostadiga vädret fortsätter i större delen av Sverige. Regnskurarna väntas dock under de närmaste dagarna uppträda i allt mindre omfattning.

Utsikter: Måttlig till frisk något avtagande västlig eller sydvästlig vind. Växlande molnighet och under dagen någon enstaka regnskur. Inga större temperaturförändringar. Kattegatt: Frisk till hård avtagande bris, först västlig, senare sydvästlig. God, senare måttlig sikt.

För pingstdagen och annandagen: Vädret under pingsthelgen väntas bli tämligen svalt med regnskurar flerstädes. Skurarna blir dock mindre talrika än de senaste dagarna och perioder med i huvudsak uppehållsväder kan uppträda, särskilt i Mellansverige.

Fem följde med raset i älven

Fabrikens vedgård gled ut i vattnet. Den var cirka 800 meter lång och innehöll 60.000 kubikmeter pappersved till ett värde av cirka 2 milj. kr. Raset tog även med sig halva kokeribyggnaden samt renseriet och verkstaden med ritkontoret. Även vaskeriet, två kajer, tre oljecisterner med olja för ca 36.000 kr, några stora lyftkranar samt en byggnad under uppförande förstördes och hela pappsalen raserades. Tre egna hem inom fabriksområdet har utrymts och flera bostäder söder om rasområdet håller på att utrymmas på grund av risk för ras.

Det skift som var i arbete vid rastillfället omfattade 34 man. Fem av dessa följde med ut i vattnet. Flera av de anställda fick chockskador och lämnade omedelbart fabriken för att bege sig till sina hem.

Brandmännen hade ett svårt arbete med att forsla bort de omkomna och skadade.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm
Redaktör: STIG HELLMAN

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktörens bost. .. 579
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Stig Jonssons bost. anknytn. 299
Kamrer J. Janssons bostad 199

Annonspriser:
Före text 33 öre pr mm.
Textsida 35 öre pr mm.
Särsk. begärd placering å textsida 37 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande de och borttappat 28 öre mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.
Annonser placeras ej på första sidan.

Protokollet över stadsfullmäktiges sammanträde den 7 juni 1957 kommer att fr.o.m. tisdagen den 11 juni 1957 finnas tillgängligt för allmänheten att granskas på kommunalkontoret.

Meddelande till

WALDAS LEVERANTÖRER

På grund av pingsten blir det följande ändringar i uppsamlingsturerna:

Måndagsskjutsarna köres **tisdagen den 11/6,** tisdagsskjutsarna köres **onsdagen den 12/6** och onsdagsskjutsarna köres **torsdagen den 13/6.**

Högaktningsfullt

Vallberga Äggförsäljningsförening WALDA u. p. a.

Skummeslövs SLKF-avd.

har möte tisdagen den 11 juni kl. 19 i Skottorps bygdegård.

Styrelsen.

FOLKUNIVERSITETET
LUNDA-SYL

FERIESKOLA i LAHOLM

15/7—16/8

Lokal: Samrealskolan
Inskrivning: Måndagen den 15/7 kl. 10—12
Anm.: Vaktm. Svensson, tel 849
Sammanlagt anordnas 51 olika ferieskolor.

Närmare upplysningar genom

Folkuniversitetet
Isak Slaktaregatan 9, MALMÖ

Exp. tid kl. 10—12, tel. 32232. Tel. mottagning kl. 17—18 Lund 15385 (ej lördag).
Förest.: Adj. Torild Vallinder

"Kul på hjul"

köres i Växtorp pingstdagen. Start kl. 9—12 vid Taxi. Alla intresserade välkomna att deltaga med cykel eller moped. Obs.! Även en bana för mera "garvade" mepedister och mc-förare.

Borttappat

Herrarmbandsur

borttappat på vägen Edenberga—Linverket. Hittelön.
Tel. 172 Växtorp.

Tisdagen den 11 juni kommer Sydhallands Smågriscentral, Ragnar Bengtssons Eftr., Carl Johnsson, Markaryd, tel. 10343 köpa och försälja

Smågrisar

Ysby 7.30, Stäme 8, Ränneslöv 8:15, Vallberga 8.30, Marbäck kv 8.45, Mellby Lundströms aff. 9, Värnen 9.15, Skottorp 9:45, Ö. Karup 10, Hasslöv 10.15, Kärr 10.30, Vindrarp 10.45, Jonstorp 11, Växtorp 11.15, Hårsabäck 11.45, Hishult 12, Kornhult 12.30, Stubbhult 12.45, Kåphult 1, Knäred 1.15, Skogaby 1.45, Veinge stn 2, Veinge kyrkby 2.15, Öringe smj. 2.30, Tönnerjö ka 2:45, Stjärnarp 3, Fyllebro 3.15, Genevad 3.30, Laholms Gristorg 3.45.

OBS.! Prima smågrisar i alla storlekar till låga priser med eller utan hälsokontroll, Kontant eller kredit om så önskas. Låg förmedlingsavgift. Försäkringar ordnas. Beställningar mottages tacksamt per **tel. 10343 Markaryd ell. 62124 Ysby.**

ÅSASTUGANS CONDITORI

SKUMMESLÖVSSTRAND
öppnar i dag, pingstafton, för säsongen.
GOTT KAFFE. HEMBAKAT BRÖD. VÄLKOMNA!

Östra Karups SLU-avdelning

anordnar **GÖKOTTA** pingstdagen den 9/6 1957. Hämtning av deltagarna börjar kl. 06.00 vid Riviera bensinstation, sedan utmed vägen till Dunabro folkskola.

Styrelsen.

Som IH-kund hos oss får Ni full service, original IH-delar, alla tillbehör

TH. L. JÖNSONS JÄRNHANDEL

Tel. 35 o. 215 Laholm.
Återförsäljare för Laholmsområdet

Önskas hyra

LÄGENHET

önskas hyra i Laholm eller dess närhet av ung tjänstemannafamilj (2 personer). Svar till "Helst 1 juli", Laholms Tidnings kontor.

Till salu

9-veckors hönkycklingar

Vit Leghorn, härstamning Hammenhög och Möinge avelsstationer. Friförklaringsbevis N 131. Fri hemtransport.

KARL OLANDERSSONS HÖNSERI
Hishult. Tel. 56 Norra Össjö.

9—10 veckors

Hönkycklingar

av Vit Leghorn till salu. **Carl Johanssons Hönseri, Sofiero, Laholm. Tel. 603.**

Fastighet i Laholm

äldre, bel. i centrum, 3 rum, vindsrum, verkstadslokal, värmel. och wc säljes på grund av dödsfall.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå Mattssons Fastighetsaffär

Rexoped Fleetline- 1956

med väg- o. hastighetsmätare, i mycket gott skick säljes omedelbart. **Folkskoll. S. Liljestrand. Tel Kärragård 21180.**

Ferguson 1950,

bensindriven, nyrenoverad, nya däck, säljes med garanti.

SKOTTORPS BILVERKSTAD
Tel. 98 Skottorp.

Ångstrykjärn

end. 78 kr., på avbet. 86:—, 20 kr. vid lev. och 10 pr månad. Frakt-fritt. Skriv eller ring och beställ. **BEJOLAGRET, SÖSDALA. Tel. 60327 Hässleholm.**

75 st. 10-veckors

hönkycklingar

5 veckors och daggamla korsning till salu.

GÖSTA BENGTSSON
Ålstorp. Tel. 84.

Hönkycklingar,

Vit Leghorn, 9- och 10-veckors till salu. Fri hemtransport. Bytesaffärer diskuteras.

GÖSTA HANSSON
Hishult. Tel 34.

DET RÄCKER

med en annons i

Laholms Tidning

En gylta,

med snar grisning, till salu.
Tel. 25 Skottorp.

Önskas köpa

Foderpotatis

önskas köpa. Svar till "Lägsta pris", Laholms Tidning.

Gyltor

gristid juni och första hälften av juli köpes strax för lastning i kommande vecka.

RAGNAR BENGTSSONS LIVDJURSAFFÄR
Tel. 62052 Ysby.

Höns, kycklingar

samt allt slags vilt uppköpes varje vecka till högsta pris.
Ring och vi hämtar.
Tel. 50016 Markaryd, 57 Växtorp, 594 Laholm.

HOLGER HJALMARSSON
Skånes Värsjö.

SLAKTHÖNS

uppköpes varje vecka. Högsta dagspris. Hämtas. Gallring utföres om så önskas. **Tel. 62080 Ysby eller 50059 Markaryd.**

STIG NILSSON

Bilar köpas

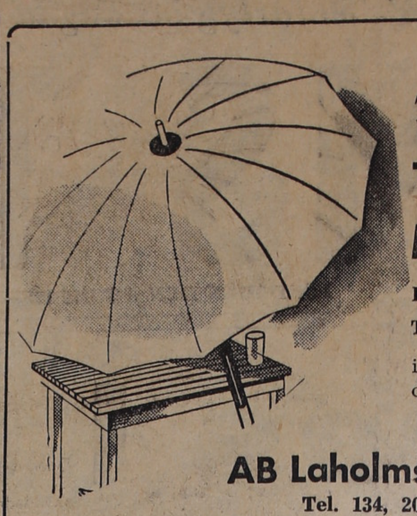
för nedskrotning till högsta priser. **Henning Johansson, Bygget. Tel. 24, ankn. bostaden.**

Diverse

Slank eller fyllig

Spirella löser problemet! Spirella syr efter Edra mått ett korsettplagg, som passar perfekt, som förbättrar figuren och som Ni trivs med:

Spirella-demonstration utan köptvång genom auktoriserade Spirella-Corsetieren **Fru KARIN NILSSON, Ringvägen, Laholm Tel 682.**

Tid för

TRÄDGÅRDS-MÖBLER

PARASOLLER
TRÄDGÅRDSGUNGOR

i moderna färger och konstruktioner.

AB Laholms Järnhandel

Tel. 134, 204 och 431.

Överums

SLÄPRÄFSA BIRKA Junior B

BIRKA Junior B manövreras med hydrauliska lyften. Avläggning sker automatiskt när räfsan lyftes. Pinnarnas anliggning mot marken regleras genom ställbara stödbågar.

Räfsan levereras i två storlekar med 12 pinnar, alla långa, eller med 23 pinnar, varannan lång och varannan kort. Arbetsbredd 3,20 meter.

Vallberga LANTMANNAFÖRENING

Tel. 52 och 100.
Efter kontorstid Ysby 62170.

"Kul på hjul" blev succé i Växtorp

"Kul på Hjul" som kördes i Växtorp i söndags, samlade åter en stor skara deltagare. Det var SLU-klubben som även denna gång svarade för tävlingen.

Bäst lyckades de båda ungdomarna Lars-Göran Larsson och Willy Andersson från Jonstorp som fick varsin fullträff på tipskupongen. Dessa båda går nu vidare till rikstävlingen där sådana fina vinster vinkar, som t. ex. midnattssolsflyg med SAS över Lappland, en veckas naturstudier på fågelön, Stora Karlsö för att bara nämna några av toppvinsterna. Det blir åter en ny tävling och den sista, på Pingstdagen, till denna är alla intresserade yngre som äldre välkomna att deltaga. Start vid Taxi kl. 9—12 fm.

De bästa resultaten blev. Cykel: 1) Lars-Göran Larsson 12 rätt. 2) Willy Andersson 12 rätt, 3) Lars Gunnarsson, 4) Kent Augustsson, 5) Rolf Jönsson, 6) Göran Lindbom, 7) Sune och Roy Johansson, 8) Kjell Johansson samtliga med 7 rätt.

Mopeder: 1) Viggo Bjärnstedt, 11 rätt, 2) Uno Svensson, 8 rätt, 3) Lars-Arne Wennström 8 rätt, 4) Hans Eriksson, 7 rätt, 5) Åke Johansson, 7 rätt.

"Kul på hjul"
köres i Växtorp pingstdagen. Start kl. 9—12 vid Taxi. Se annons!

Betskötare stal i Tjärby sökte sälja tjuvgodset

I söndags förövades en stöld hos en dansk lantarbetare på en gård i Tjärby. Tjuven hade tillgripit en del klädesplagg, bl. a. en grön jacka med blixtlås. Vidare hade en lådkamera med läderfodral stulits.

Stölden upptäcktes först på torsdagen, då lantarbetaren återkom från en danmarksresa.

En man i 35—40-årsåldern misstänkes vara tjuven. Denne man hade i trakten försökt sälja en kamera och en ny skinnrock, vilken även den kan tänkas vara stulen. Mannen, som kallar sig Olsson, har haft anställning som betskötare och det kan antagas att han fortfarande uppehåller sig i trakterna kring Tjärby. Polisen i Hök är tacksam för upplysningar.

Avgående småskollärarinnan Emy Andersson, Genevad, hyllad

Det var avslutning för skolorna i Veinge i torsdags och den hölls i Veinge kyrka där skolstyrelsens ordförande Yngve Jönsson tackade lärare och elever och komminister Nyqvist höll en betraktelse. Det Holmdalska stipendiet tilldelades Bror Axelsson, Göstorp. Redan på onsdagen hölls avslutningen för Mestockaskolan i Mestocka kapell där lantbrukare Erik Berg tackade lärare och elever.

Vid Genevads skola var det extra högtidligt. Småskollärarinnan fru Emy Andersson tog farväl av den skola där hon verkat i 21 år efter att tidigare ha varit i Tjärby skola i 16 år.

Efter exeamen med sedvanliga förhör, trevliga tablåer samt sång överlämnade skolstyrelsens ordf. en blomsteruppsats från skolstyrelsen samt en penninggåva från föräldrar och forna elever. Överlärare Birger Johansson talade och överräckte även han en blomsteruppsats och eleven Ulla Tönnfors lämnade en minnesgåva.

Vid den efterföljande gemensamma avslutningen för skolorna i Genevad, Daggarp och Tjärby i Tjärby kyrka höll komm. Gustaf Nyqvist en betraktelse och ps. 8, 12 och 471:3 sjöngs. Man samlades därefter åter till kaffesamkväm i Genevads skola varvid fru Anderson blev föremål för ytterligare hyllningar.

SLU:s sommarting i Fågelsång bjuder på storslaget program

Södra Höks SLU-krets anordnar i kväll och i morgon ett sommarting å Fågelsångs festplats, som bör locka publik från när och fjärran. Det rikhaltiga programmet är komponerat så, att det bör tillfredsställa såväl ung som gammal.

I kväll dansar man till tonerna av Tonics populära orkester. Pingstdagens program börjar redan klockan 15 med lekar och tävlingar för barnen. Därefter följer ett sångprogram, som är uppbyggt kring vårt lands genom tiderna störste schlagercharmör revykungen Ernst Rolf. Läroverksadjunkt Karl Gustav Hulthe från Göteborg, som står för ord och ton, var en personlig vän till Ernst Rolf och har till och med komponerat några av revycharmörens många örhängen. Adjunkt Hulthe, som därtill är en god sångare bör därför ha alla möjligheter att återupplive de glada 20- och 30-talen, Ernst Rolfs och den svenska revyns glansperiod.

Efter ett par timmars gammal dansmusik får publiken se vacker kvinnlig gymnastik av Nissaflickorna från Halmstad, och därefter blir det modern dans till Sven Åkes orkester från Hässleholm. Tombolor, chokladhjul och andra basaranordningar bidrager givetvis till att skapa den rätta feststämningen.

LAHOLM

Klen vinst för Veingebo i expropriationsmål

1.000 kr vann en veingebo på att dra ett expropriationsbeslut inför hovrätten. Tidigare hade han tillerkänts 15.050 kr för ett område, på vilket en kraftledning dragits fram. Hovrätten ändrade summan till 16.050 kr. Veingebon ersätts också för rättegångskostnaderna i hovrätten, vilka uppgick till 2.500 kr. Vid handläggningen av målet för en tid sedan besåg hovrättens ledamöter det skogsområde, tvisten gällde.

KIKARE

7×35, 7×50, 8×30 m. fl. i bästa optiska utförande

Tore Nilson

Storg. Optiker Laholm

Vid Håess' 322:a lövdjursauktion

i Halmstad i går uppgick auktionssumman till 150.915 kr. 59 gyltor såldes till högst 870 kr och till lägst 580 per styck, medelpriset var 775 kr; fem galtar för högst 710, lägst 620, medelpris 675 kr. En vallack såldes för 1.520 kr, fyra tjurar för högst 1.310 och lägst 800, medelpris 1.060 kr; en jerseytjur för 670 kr. 28 kor såldes för högst 1.800 och lägst 830 kr, medelpris 1.280 kr, och 28 kvigor för högst 1.710 och lägst 910 kr, medelpris 1.270 kr.

Eric Karlsson

Posthuset Tel. 205

Strandhotellet, Mellbystrand.

Till förtydligande av en artikel för några dagar sedan meddelas att fru Kathleeen Cook-Frieberg arrenderat rörelsen men att såväl restaurang som hotell alltjämt äges av direktör Bror Färe, Sibbhult.

BILDRESSAR

Kvalitet WASH and WEAR

DAM	HERR
jacka, kjol, byxor	jacka, byxor
128 kr.	**98 kr.**

Goss och flickstorlekar.

Nya pigga modeller i god sortering.

LUNDINS

VÄXTORP

Hilmer Svänsson, tel. 144

Skolavslutning i Växtorp

hölls redan på torsdagen då skolorna i Växtorp, Björbäck, Fågelsång, Vråkärr, Fladalt, Ylevad, Kärr, Bastena, Nordanå och Åstarp avslutade läsåret. Vid examenshögtidligheten i Växtorp överlämnade skolstyrelsens ordförande Erik Pettersson, Berg, diplom till sjunde klassen för placeringen i tikstävlingen om alkohol kallad "Vart bär de hän". För den fina placeringen i länstävlingen fick klassen mottaga 300 kr. En trevlig utställning fanns anordnad av slöjdalster.

Växtorps marknad i går

var som vanligt talrikt besökt. Vädret var inte det bästa. Den hårda kalla blåsten och de häftiga regnskurarna avskräckte väl en del besökare och även ståndspersoner, varför besöksantalet på förmiddagen var ganska ringa, men fram på eftermiddagen kom mer folk och vid 4-tiden kulminerade besöksantalet som vanligt. Ordningen var god och kommersen livlig åtminstone i de stånd som tillfredsställde barnens marknadsönskningar.

Knäred

Knäreds folkskolor

höll i går efter examensförhör gemensam avslutning i kyrkan, där först en kör av skolbarn sjöng några sånger. Kh Eriksson höll en betraktelse inramad av ps 374: 1—2 och 21: 1—3. Riksdagsman Alvar Andersson delade ut sjunde klassens avgångsbetyg. Högtidligheten avslutades med ps. 475: 1—4.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

60-åring

Folkskollärare HELGE FERRING, Kövlinge.

I sextioåringarnas led ingår på annandag pingst en välkänd sydhalländsk pedagog, folkskolläraren Helge Ferring i Kövlinge, Ysby.

Jubilaren är född i Kvidinge, Kristianstads län och avlade studentexamen i Lund 1919 och folkskollärareexamen i Linköping 1923. Efter att ha haft olika platser i ett par års tid kom han till Kövlinge som ordinarie lärare 1927 och där har han allt sedan dess haft sin verksamhet. Han är en duktig och omtyckt skolman, som har en utmärkt förmåga att vinna sina elever. För offentliga uppdrag har F. aldrig intresserat sig men han har varit lärarekårens representant i skolstyrelsen och i yngre dagar var han en duktig och intresserad skytt. Hans stora hobby är annars snickeri. Personligen är jubilaren en sympatisk, vänfast och allmänt omtyckt man.

30 år

fyller i morgon f. lantbrukare Gösta Walther Johansson, Växtorp 4, Växtorp. Han är född i Åstorp och barnaåren tillbringade han i Hasslöv. Han skötte sedermera i flera år faderns lantbruk i Menlösa som han övertog och innehade i ett flertal år. För fyra år sedan sålde han detta och köpte ett mindre lantbruk i Växtorp som han nu innehar. Det kommunala livet har aldrig intresserat honom, men intresserad jägare som han är var han en av initiativtagarna till Hasslövs norra jaktvårdsförening, och tillhörde i många år dess styrelse.

50 år

fyller i morgon fru Jamina Runowska, Tjärby.

BEGRAVNING

— En högtidlig begravning ägde i går rum i Knäreds kyrka, då stoftet efter f. lantbr. Johan B Svensson, Torsakulla, Knäred, vigdes till den sista vilan. Prestaverna fördes av arr. Evald Nilsson och lantbr. Sven Andreasson, Torsakulla. Kistan inbars medan organisten spelade "Ases död". Efter ps. 579: 1—4 höll kh Eriksson griftetal samt förrättade jordfästningen. Så följde ps. 118:3 samt begravningsmässan med antifoner, ps. 355: 1—3 och assist sjöng organisten och fru Ragnhild Eriksson "Tack o Gud för vad som varit" av Hultman. Vår kistan utbars spelades sorgemusik av Bach. Vid graven förrättade kh. Eriksson bön och ps. 396: 5 sjöngs. Vackra blommor hade ägnats den bortgångnes minne.

HISHULT

Knut Bengtsson, tel. 114 a.

Examen och avslutning

förekom i går i de lägre klasserna inom distriktet med sedvanliga förhör. Skolstyrelsens ordf. kyrkoherde Gustafson tackade lärarna och hemförlovade barnen.

Båstad

Ytterligare stenexport från Båstad.

AB Båstads makadamfabrik har i dagarna träffat överenskommelse om export av 2.000 ton makadam till Tyskland. Beställaren hör hemma i Hamburg och exporthamn blir antingen Båstad eller Torekov.

Ränneslöv

Skolavslutning

hölls i går i Ränneslövs skolor med examen i de olika skolorna. Avslutningen hölls i Ysby och Ränneslövs kyrkor där pastor Under talade till barnen.

Ordförandes röst blev avgörande vid två voteringar i Laholms stadsfullmäktige

Laholms stadsfullmäktiges sista sammanträde före sommaruppehållet blev märkligt så tillvida att två frågor avgjordes genom votering och att dessa var så jämna att ordförandens röst blev utslagsgivande i båda fallen. Voteringarna i går kväll var så mycket mer överraskande som de skar igenom partilinjerna. Överraskande var också att röstfördelningen blev så jämn — speciellt när det gällde markinköpet på Värnen. Avslagsyrkandet hade i drätselkammaren vunnit med 6 röster mot 1, men i stadsfullmäktige blev röstfördelningen 10—10. Samma siffror blev det också när det gällde det bordlagda ärendet angående om- och tillbyggnad av samrealskolan.

Här kom hr Lars Edén med ett motförslag innebärande att paviljongen skulle byggas för att lösa det aktuella lokalbehovet i väntan på skolmyndigheternas slutliga ställningetagande ifråga om enhetsskoleorganisationen i södra Halland. Detta förslag samlade också 10 röster, men då ordf. fick utredningskommitténs förslag vann det senare, varför fullmäktige i princip uttalat sig för om- och tillbyggnad.

Förhandlingarna som leddes av hr Ragnar Jönson, upptog på ordinarie tid drygt 2½ timma. Dessutom blev det ett informellt resonemang om en blivande yrkesskolas lokalbehov, upptaget av hr Folke Willstrand. Det avlystes dock ganska snabbt genom att hr Lars Edén anförde att den frågan får tas upp den rätta vägen: Ordf. klubbade sedan av diskussionen.

Den längsta diskussionen

ägnades markköpet på Värnen vilket tidigare redogjorts för i Laholms Tidning. Drätselkammaren hade med 6 röster mot 1 avslagit förvärvet av ett jordområde om 90 000 kvm tillhörigt lantbrukare Nils R Persson. För detta område skulle staden erlägga 90 000 kr plus 50 000 kr. för en ladugårdsbyggnad. Hr Anton Jönsson, som röstat för ett förvärv i drätselkammaren, tog upp debatten.

— Jag tror inte jag kan beveka stadsfullmäktige att gå med på ett köp men jag ville tillstyrka ett sådant för att staden inte skall upprepa de dumheter som gjordes på 1920- och 30-talen. 1920 blev staden erbjuden att köpa den Lundgrenska-Klinkerska marken men sade nej. På 1930-talet erbjödes staden att köpa Sofiero gård, men sade nej. 3—4 år senare var det högaktuellt att köpa. Är vi inte i samma predikament nu att det blir aktuellt att köpa det här området om ett par år? Staden disponerar nu c:a 400 000 kvm., varav 25 procent går åt till gator och öppna platser. Återstår således 300 000 kvm. som efter nuvarande byggnadstakt räcker högst 20 år.

Hr Georg Persson ansåg också att det var angeläget att staden hade mark disponibel, men hänvisade till att i stadens balansräkning fanns 270 tunnland upptagna.

— Är den marken exploaterbar så räcker den i 90 år.

Hr Folke Willstrand underströk att hr Anton Jönsson hade rätt när det gällde markbehovet, men att det var ekonomin som sade stopp.

— Det kanske dröjer 20 år till dess marken kan exploateras och med nuvarande räntelläge skulle området då kosta staden mer än det dubbla. Det är rätt som hr Jönsson säger om tidigare försyndelser ifråga om markköp, men vi som nu sitter i stadsfullmäktige har köpt stora markområden mellan järnvägen och Glänningesjö. Hade vi haft en god ekonomi eller lånemöjligheter till hygglig ränta skulle jag varit ivrig tillskyndare av köpet, men det har vi inte och därför yrkar jag avslag.

Hr Julius Pettersson ansåg att staden först skulle anskaffa tomtmark inne i centrala staden och pekade även på den frummerinska jorden. På detta replikrade kommunalborgmästaren att man inte skall jämföra den med det nu aktuella området.

— Varför måste staden köpa jord, fortsatte hr Dufva. Jo, för att vi inte har gatukostnadsbestämmelser. Nu säljer markägaren och staden får snällt följa efter och betala gatukostnaderna.

— Vi bör inte upprepa vad som en gång har hänt. 1948 hade vi endast tre tomter att utbjuda till försäljning. Om man vill att staden bara skall växa med 1—20 personer per år räcker den mark vi har, men om vi vill att den skall växa snabbare räcker inte den mark vi har. Finansieringen av köpet skulle inte behöva bli så svår. Vi har ju den lundgrenska donationsfonden, som ger 15—17 000 kr per år och lämpligen kan användas till markförvärv.

Hr Knut Kullberg ansåg att Laholm som centrum i en industrifattig bygd borde ha tillräckligt med tomtmark att erbjuda.

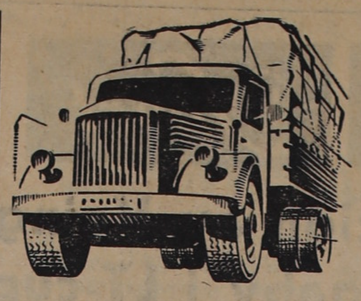
Hr Anton Jönsson uttryckte sin förvåning över att hr Persson som gammal laholmare inte visste att det var långt ifrån allt av den mark som står upptagen i balansräkningen som är exploaterbar. De 400 000 kvm är allt, underströk hr Jönsson.

Efter ytterligare ett par inlägg gick så fullmäktigt till röstning som utföll enligt det inledningsvis nämnda resultatet.

Samrealskolans lokalbehov

penetrerades ganska ingående. Hr Ragnar Jönson framförde utredningskommitténs synpunkter på frågan och visade två omoch tillbyggnadsalternativ utförda av stadsarkitekt Svend Bögh-Andersen. Det ena var kostnadsberäknat till 1 300 000 kr. och omfattade 8 lärosalar i en utbyggnad över Engelbrektsgatan samt ombyggnad av aulan. Denna skulle komma att rymma 500 personer. Länsarkitekten hade underställts skissritningen och anfört att han icke skulle sätta sig emot en avstängning av gatan. Det andra förslaget, som blivit färdigt så sent som i torsdags kväll, var kostnadsberäknat till 1 900 000 kr. I den summa ingick då förvärvet av hillerska tomten och fastigheten för 125 000 kr. Förslaget är lika med det tidigare evad det gäller lärosalarna. Skillnaden utgöres av att till andrar ändan skulle tillbyggas en

Forts. å sid. 5.

Nu ännu starkare lastvagns-ringar

GOODYEAR med TRIPPEL-HÄRDAD CORD

GOODYEAR RINGAR

Goodyear-ringar med Trippel-Härdad Cord håller längre, är överlägset spricksky ddade och tål fler regummeringar. Ni får dem hos oss till oförändrat pris.

Hurtigs Gummi AB
Tel. 200, 955
LAHOLM

SENASTE NYTT:

Minst femtio fartyg instängda

Räddningsarbetet i den hårt drabbade samhället Göta tog för fullt sin början tidigt i dag på morgonen. De siktar främst på att få fram den saknade Roland Persson. Stora områden avspärrades i går av statspolisen då man befarar nya ras. Sent i går kväll störtade ytterligare en del byggnader vid Göta Sulfitfabrik i älven Hur stora de ekonomiska förlusterna blir vet man ännu inte men så mycket är klart att sjöfarten kommer att drabbas mycket hårt. Minst ett 50-tal fartyg är instängda i Vänern. Ett tegelbruk på västra stranden störtade samman då den stora svallvågen kom.

Orsaken till katastrofen kan enligt statens geofysiska institut bero på att stranden blivit för hårt belastad. Första åtgärden måste bli att rensa upp älvfåran men det kommer att ta minst ett par månader innan några fartyg kan passera. Tusentals nyfikna göteborg och andra som i går kväll kom till olycksplatsen vållade ett fantastiskt trafikkaos och kilometerlånga bilköer uppstod.

(Göteborg i dag TT)

Skolavslutningen i Köpinge i går

Det var många föräldrar, målsmän och övriga intresserade, som hade infunnit sig till examensdagen i Köpinge folkskola. I de olika skolsalarna hade utställning anordnats av barnens teckningar och särskilt lade man märke till allt vackert som småskolan med dess lärarinna Inga Malmer hade åstadkommit på

Forts. å nästa sida

Småskollärarinnan Ebba Pettersson avtackad efter 38 års tjänst vid Laholms folkskolor

Det var skolavslutning och examen i Laholms folkskolor i går och lagom till det hela skulle börja tittade solen fram och lyste upp flickornas färgglada klänningar och pojkarnas blazers. Som alltid låg det förväntansfull stämning i luften och mammor och pappor hade infunnit sig i stor utsträckning för att höra vad deras telningar kunde åstadkomma.

Det var inte så lite, det märkte man snart i de olika klasserna. I de minsta hade man flera förtjusande små tablåer där det fanns bådekantareller o. skogsblommor, skogssniglar o. lingonblommor och mycket annat näpet som det var en ren fröjd att titta på. Som alltid samlades också det mesta folket i de lägsta klasserna. Men även i de högre visades det fram goda kunskaper vittnande om bra lärarekrafter.

Skolmåltidslokalen hade tagits i anspråk för en stor utställning av slöjdalster av olika slag och här visades prov på fina handarbeten av skilda slag. Särskilt några knypplingsdynor, utförda av elever i sjätte klass, var verkligt intressanta. Vidare fanns det de mest skilda slag av dukar, förkläden, sockar, klänningar och mycket annat, vittnande om både flit samt god undervisning av fru Margareta Dahl-Larsson.

Pojkarna hade gjort en massa trevliga trädjur, som hägrar, isbjörnar, mungos och mycket annat under slöjdlärare Lundéns skickliga ledning. De var också trevligt utställda i nära nog naturlig miljö. En fin segelbåt med riktig mast och riktiga segel hörde också till de trevligaste sakerna. Några musikinstrument hade också kommit med och sjundeklassarna hade gjort utmärkta vilstolar, mycket annat att förtiga. Det hela visade att hr Lundén verkligen har förmågan att ge eleverna lust för sina arbeten.

Efter examen — som hade inletts med morgonbön — samlades barn och föräldrar i kyrkan som därmed också blev fylld till sista plats. Avslutinleddes med ps.475:1—2 "I denna ljuva sommartid", vilken följdes av en trevlig uppvisning av en del flöjtspelande elever, huvudsakligen flickor. Skolans kör under ledning av fröken Viola Steinhausen sjöng så en del vackra sånger varpå överlärare Georg Persson omtalade att 391 elever undervisats under året, därav 13 i fortsättningsskolan. Så delade han och lärare Sundgren ut betygen åt 29 elever i skolans sjunde klass.

Ett tack till småskollärarinnan Ebba Pettersson.

Skolstyrelsens ordförande kyrkoherde Melcher Håkansson steg så upp på predikstolen och höll en betraktelse, vilken återfinnes på annat ställe i dagens tidning. Till sist yttrade han följande till de avgående eleverna samt lärarna:

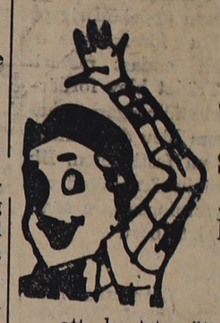
Ett läsår har nått sitt slut med allt vad det rymt av arbete och möda, av ljusa och mörka dagar, av svikna förhoppningar och infriade förväntningar. Framför oss ligger den ljusa, sköna blommande svenska sommaren med dess glädje och ljuvlighet. Må den skänka Er alla en välbehaglig vila och vederkvickelse, nya krafter och ny inspiration för kommande uppgifter.

Många av Er lämna nu folkskolan för att fortsätta studierna i en annan skola.

Men för inte så få innebär detta läsår en avslutning av skolgången. Det gäller Er som i dag fått edra avgångsbetyg från 7-klassen. Snart nog börjar livets skola för er, med dess olika arbetsuppgifter.

Förutsättningen för att lyckas i livet är, att man använder tiden väl, att man söker bedöma sig själv och sina möjligheter rätt och så söker finna sin väg, att man intresserar sig för det yrke man skall lära och satsar alla sina krafter på det.

(Forts. å sid. 5)

Jag såg i går..

. . . att kantstensättningen för Blomstervägens trottoarer nu är klar och att samma arbete påbörjats på Liljevägen.

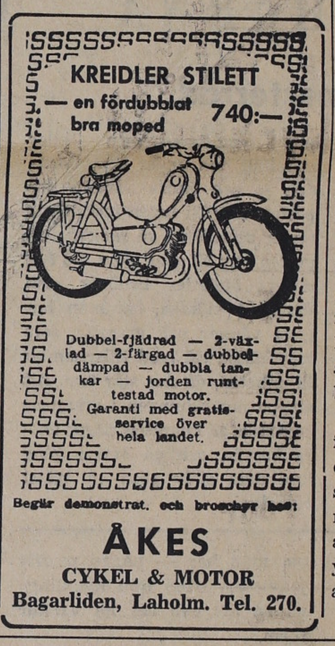
Gräddfil

- tillverkad av härlig, färsk grädde.
- serveras som den är, men med frasflingor är den också en god frukosträtt och ett gott mellanmål.
- frisk, läskande både som mat och dessert.
- är både barns och vuxnas favorit.
- utsökt till sallad, salt sill och potatis samt till smörgåsbordet.

FRÅGA EFTER GRÄDDFIL I ER AFFÄR

Halmstadsortens Mejeriförening

Provkör först

monarpeden
nu med borttonat ljud

Ensamförsäljare för Laholm med omnejd:

CYKEL-CENTRUM
Storgatan 10 Tel. 285

Trädgårdssingel
Väglagning
Makadam
Krossgrus
godkänt för betongberedning.
AB BASTAD MAKADAMFABRIK
Tel. 70844 (bost. 70528).

Traktorer och lantbruksmaskiner

köpes bäst och billigast genom Eder egen organisation

Innehar försäljningen för de svensktillverkade traktorerna Volvo och Bolinder-Munktell.

Fullständiga reservdelslager finnes

Ny maskinverkstad i Falkenberg

HLC maskinverkstad i Falkenberg flyttar nu in i nya, tidsenliga lokaler och vi få nu tillfälle bereda våra kunder och medlemmar en ännu bättre service än tidigare. Vi utföra reparationsarbeten å traktorer, lantbruksmaskiner, last- och personbilar, och hälsa vi såväl gamla som nya kunder välkomna.

Visning tisdagen den 18 juni kl 13.oo

För intresserade kommer visning av Centralföreningens anläggningar i Falkenberg att ske tisdagen den 18 juni med början kl 13.00.

Förutom den nya maskinverkstaden ges tillfälle att bese siloanläggningen, utsädesmagasinet, samt anläggningarna för framställning av höns- och svinfoderblandning.

Kl 14.00 anordnas en maskinparad under ledning av maskinkonsulent Knutsson, varvid senaste nytt på maskinfronten visas. Kaffe och smörgåsar serveras i utsädesmagasinet. Alla intresserade hälsas välkomna.

Hallands Lantmäns Centralförening

MASKINAVDELNINGEN

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: **Markaryd, Villagatan**
Redaktör: **Sven B. Jönsson. Tel. 10150**

Lastbil nära köra in i hus

En trafikolycka som lätt hade kunnat kräva svåra skador inträffade på fredagsmorgonen strax före kl. 8 vid Konsums affär utmed riksettan i Markaryd. En lastbil hemmahörande i Kronobergs län kom söderifrån och chauffören råkade därvid slumra till varvid lastbilen gick upp på trottoaren och kolliderade med ett träd. Bilen fortsatte rakt fram och var så nära fastigheten att markisställningarna slets. Chauffören vaknade givetvis av att bilen gick mot trädet och kunde sedan klara den hotande situationen.

Om bilen kommit en meter längre åt vänster hade bensinmacken körts ner och lastbilen hamnat i ett av Konsums skyltfönster. Tur i oturen var också att ingen person uppehöll sig på trottoaren. Nu förorsakade olyckshändelsen endast materiella skador. Trädet blev fördärvat och markisställningarna skadade. Dessutom blev det mindre skadegörelse på fastigheten. Bilens högra stänkskärm fördärvades och körriktningsvisare samt backspegeln slets bort.

Konnfirmandfest
har hållits i Lutherska missionshuset i Markaryd. Hr Sven Svensson läste som inledning 12:e kap. i Salomos pred. varefter Inga-Karin Svensson och Kerstin Andersson sjöng sången "Lämna dig helt åt Jesus". Därefter talade predikant Josef Månsson över ordet "Icks viljen väl även I gå bort". Så blev det kaffeservering. Kyrkoherde Ingemar Lindstam höll ett kort tal över Joh. 17 18—23 och komminister Wiktor Magnusson en betraktelse med textord ur Joh. 15:4. Som avslutning läste hr Gustav Svensson ur Efeserbrevet 5: 15—15 och Dav. Svensson och Robert Johansson sjöng duett.

Hinneryds kyrkas söndagsskola
har hållit sin årliga sommarhögtid, denna gång med utfärd till Berga. Resan företogs i bilar som föräldrar till barnen ställt till förfogande. Inalles reste i nio bilar och en mindre buss sammanlagt 70 personer i strålande försommarväder den nära fem mil långa vägen till Berga kyrka.

Först hölls barngudstjänst i Berga kyrka, där komministern Karl Andersson, Vittaryd, predikade. Sunnerbo kontraktsråd bjöd sedan barnen på läskedrycker o. kakor i prästgårdens trädgård, medan de äldre drack kaffe i Berga församlingshem. Kyrkoherden Gösta Nordborg hälsade välkommen. I det vackra vädret blev det sedan lekar i det gröna för fickorna under ledning av lärarinnan fru Hedvig Sanlberg, Hinneryd, medan pojkarna under lednnig av kantor Carl Ström ägnade sig åt fotboll. Vid avslutningen sjöng en barnkör under ledning av kantor Ström. Ett anförande hölls av kyrkoherde Norborg och kyrkoherde Gunnar Byhmer, Södra Ljunga, tackade å gästernas vägnar. Vid återkomsten till Hinneryd utdelade kyrkoherde Bengt Andersson sommarnummer av barnens tidningar.

Den yrkesmässiga lastbilstrafiken
Regeringen har ogillat de besvär bröderna K R och E R Almarsson i Markaryd anfört över att biltrafiknämnden vägrat dem tillstånd att i sin beställningstrafikrörelse för godsbefordran i Markaryds köping sätta in en släpvagn med 4.800 kg::s lastförmåga.

Annonsera i LT

Brev från . . .

Forts fr. sid. 7

kens härliga tid på Canale Grande förbi.

Men mannen menar inte som jag. Han svarar:

— Det ville mörda vecchia Venezia, signore.

Nå, men så tragiskt ser nu jag inte p ådet. Venezia ville nog leva vidre, selv om det kom motorer i gondolerna.

Men romantiken ville lida nederlag. Ack, den har lidit så många nederlag.

I eftermiddag tar vi atter till Lidoen, ty jag läste härom dagen på nogra askebäger i en stor restaurant, att det stod TUBORG Beer på dem, det skall bli gott med ett glas fin och stark dansk beeer, ty den italienska är tund so mdet vatten som rinder i bäckarna i gamla Norge.

Karup

Karups skoldistrikt
höll i går gemensam avslutning i Karups kyrka sedan examensförhör hållits i resp. skolor inom distriktet. I kyrkan höll kh Hallind en betraktelse inramad av ps 475 och 474. I skolorna fanns anordnat utställningar av slöjdalster samt teckningsarbeten.

nytt och flytt

Dagens namn
SALOMON
Solen går upp kl. 3.18 och ned kl. 21.05.

Morgondagens namn
BÖRJE
Solen går upp kl. 3.17 och ned kl. 21.06.

Måndagens namn
SVANTE
Solen går upp kl. 3.16 och ned kl. 21.07.

Tisdagens namn
BERTIL
Solen går upp kl. 3.16 och ned kl. 21.08.

Knallsensation av Veinge - slog ut Skogaby i LT-cupen med 4-1

Det blev den verkliga knallsensationen i Veinge i Laholms Tidnings cup i går kväll. Man trodde att Skogaby efter vårens framgångsrika matcher lätt skulle gå vidare, men så blev ingalunda fallet utan Veinge vann en klar och övertygande seger med 4—1 (1—0). Det blev ingen stor match, men det hela blev ändå en givande underhållning och den inte allt för talrika publiken fick sitt lystmäte av spänning.

Veinge hade vind och sol i ryggen under första halvlek och detta inverkade en hel del. Laget pressade rätt hårt och det verkade som om Skogaby redan på ett tidigt stadium inte hann med Särskilt försvaret verkade darrigt och det var endast Stig Allan Brorsson som klarade sig någorl. Kaj Borglin skulle spela mitt emellan halvback och forward men hann inte med i långbollandet och när han sedan själv gav sig in på samma sak var det förkylt. Visserligen ställde Skogaby upp med ett par reserver men åtminstone Per Magnusson skötte sig skapligt. Bäst i kedjan var annars Bertil Jönsson.

Det märktes att Veinge helhjärtat gick in för matchen och aldrig gav en boll förlorad. Strategen bakom det hela var ch Egon Bengtsson men även hb Lars Gösta Nilsson gjorde en mycket bra match. Den mest lovande i hela matchen var dock Veinges hy Jan Johnsson, snabb och påpasslig. Säkerligen en framtidsman.

Den trevliga och justa matchen dömdes bra av Ragnar Svensson, Laholm. Tyvärr förstörde den hårda vinden en del av spelet i första halvlek, men i andra mojnade den rätt avsevärt.

Spelet.

Redan från början satte Veinge full fart och pressade hårt mot skogabymålet, där Rune Bengtsson inte hade någon lyckad dag. En gång räddade rena turen hans mål från påhälsning och andra gången var det Allan Brorsson. Arne Jönsson hade också ett par bra chanser men det dröjde till 26 min. innan ettan kom. Efter en frispark på strafflinjen slog Arne Jönsson ett skott som gick till hörna som hy Jan Johnsson slog perfekt varpå Rune Bengtsson själv hjälpte in den. Skogaby hade ett par bra anfall men mot slutet av halvlek grötade spelet ihop sig.

Andra halvlek var knappast mer än minuten gammal då Arne Jönsson vackert nickade in tvåan på inläggfrån höger. Skogaby satte full fart — utan att lyckas. Både Örjansson och Benet Larsson försökte skjuta. Efter 13 min. kom trean — Arne Jönsson nickade en rätt enkel boll mot mål. Rune Bengtsson missräknade sig på studsen och bollen gick i mål. Skogabys spel blev allt nervösare och hafsigt och först efter halvtimman fick de utdelning för en rätt hård press. Det var Kaj Borglin som vände på en femöring framför mål och slog in en centring från vänster. 3—1. Skogabypressen blev allt mer gastkramande men strax före slutet stack Veinges Leif Henrysson emellan och klämde dit fyran för Veinge.

Skogaby vann hörnorna med 7—5.

Cel.

Orientering

Tisdagen MSK-orientering som gick i terrängen mellan Majenfors och V. Haghult samlade 24 startande. Banorna hade lagts av Gösta Gustafsson.

Tisdagen den 11 blir det ny träningsorientering. Saming i Ex hult vid vägskälet mitt i byn. Start från kl 18, banläggare Torsten Jansson.

Resultat, långa banan 5 startande.

1	L. Bråndlt, MSK	0,53,40
2	T. Jansson, MSK	1,05
3	I. Håkansson, MSK	1,08
4	S. Bergknut, SK Graal	1,25
5	Kurt Strömber, MIF	1,26

Mellanbanan 2 startande.

1	D. Gustafsson, MSK	43,45

Korta banan 17 startande.

1	R. Gustafsson, MSK	23,45
2	L. Gustafsson, MSK	24,50
3	S. Branting, MSK	26,55
4	B. G. Johansson, MSK	28,50
5	K. Johansson, MSK	31,40
6	K. Å. Karsson, MSK	33,50
7	R. Lindeberg, MSK	33,55
8	L. Karlsson, MSK	34,00
9	B. Branting, MSK	34,05
10	L. G. Lagerkvist, MSK	36,35

Korta banan, flickor.

1	G. Karlsson, MSK	37,05
2	I. Johansson, MSK	37,10
3	I. Olsson, MSK	37,15
4	K. Nilsson, MSK	1,11
4	Alva Svensson, MSK	1,11
4	I. Carlsson, MSK	1,11

Från idrottssekr.

Våxtorps Bois pojklag
Följande spelare samlas måndag kl 9.30 vid planen för resa till Hishult: Jan Erik Nilsson, Uno Svensson, Rolf Jönsson, Tord Lundgren, Göte Lindbeerg, Karl Erik Wenström, Lars Rune Gunnarsson, Bengt Karlsson, Valter Persson, Runo Dahlberg, Sune Larsson, Günther Hamann, Lars Dahlberg.

Hishults AIS
Följande pojklagsspelare samlas på planen annandagen kl. 10 för match mot Våxtorp: Sven Erik Svensson, Leif Oskarsson, Bruno Ivarsson, Alf Lindkvist, Kent Gustavsson, Leif Nilsson, Kent och Rune Hansson, Bernt Karlsson, Kjell Ragnarsson, Elmer Pettersson, Lars Göran Gustavsson.

Skolavslutningen

Forts fr. föreg. sida.

skoltavlan och en av väggarna. I folkskolan hade man ägnat särskilt intresse åt Linné med anledning av 250-årsjubileet. I utspisningslokalen hade flick- och gosslöjden sin utställning, där många vackra arbeten visade vad man kan förmå. I småskolan hade en grupp lärt sig spela på blockflöjt och detta populära inslag kommer säkerligen att sätta spår i framtiden. Skolbarnen hade inövat små tablåer, som uppfördes och rönte livlig uppskattning. I sitt tal uppmanade skolstyrelseordf. nämndeman Einar Pålsson alla att iaktta försiktighet i den livliga trafiken och vid badandet. Han erinrade om simundervisningen och uppmanade alla barn att deltaga och att föräldrarna skulle stödja detta. Likaså fäste han uppmärksamheten på att vi då vi tar ut på längre eller kortare turer inte skräpar ned i naturen. Till sist tackade ordf. folkskoll. Liljestrand, Wellsjö och småskoll. Inga Malmer för gedigen undervisning. Hr Pålsson omtalade, att bygdeskolorna enligt sakkunniga vitsord mycket väl hävdat sig i jämförelse med större skolenheter.

Slöjdlärarinnan fru Edit Liljestrand avtackades för god slöjdundervisning i två slöjdgrupper. Skolans personal hr och fru Svensson samt fru Magna Jönsson tackades för ett uppskattat arbete under året.

Examen och avslutning hölls på torsdagen i Ahla och Skogaby och på fredagen i Köpinge och Mellby. På samtliga ställen medverkade skolstyrelsens ordf Einar Pålsson.

DAMERNAS HÖRNA

Några semesterråd

Skall våningen stå tillstängd, någon längre tid, var noga med att se till att ingenting som kan sprida dålig luft, glöms kvar.

Låt alla ventiler vara öppna, skåpsdörrar och dörrar mellan rummen bör också stå öppna. Förstärk låset på ytterdörren. Slå av huvudströmbrytaren.

Tidningar, som sticker ut genom brevlådan, är ett tydligt tecken på att här finns en för tillfället tom lägenhet. Kom därför ihåg att ställa om tidningen till semesteradressen — eller avbeställ den under semestertiden — och ändra adressen på posten. Har Ni ingen fast adress under semestern, så rådgör med posten hur Ni skall göra. Så här många åtgärder behöver man knappast vidtaga, om man har goda vänner och grannar, som kan hjälpa till med tillsynen av lägenheten, då den står tom. Att stoppa ner tidningen i grannens brevlåda är knappast något extra besvär, och en annan gång kan man själv göra en tjänst tillbaka.

Helgens rätter:

Pingstafton:
LUNCH: Köttbullar med grönsaker.
MIDDAG: Laxsallad citronfromage.

Pingstdagen:
LUNCH: Bräckt skinka, stekt potatis, ägg.
MIDDAG: Kyckling.
Fransk omelett som efterrätt.

Annandagen:
LUNCH: Fisk med grönsakssallad.
MIDDAG: Sommargryta. Citronglass.

Laxsallad med grönt

C:a 3 hg kokt lax eller en burk konserverad lax, några hårdkokta ägg, 1 grön paprika, 1 bunt rädisor, 2 hg gurka, 1—2 sallandshuvuden. Sås: 1 del vinäger, 3 delar olja, salt, vitpeppar, dragon. Fördela laxen i mindre bitar, halvera äggen, skär paprikan i strimlor sedan ni tagit bort den vita hinnan och kärnhuset, som är beskt. Skär rädisorna i skivor och gurkan i centimeterbreda bitar, som halveras. Häll över den sammanvispade salladsåsen och ställ rätten kallt att dra i såsen. Strax innan den skall serveras lägges den upp på en bädd av strimlad sallad.

Kyckling

Har vi råd är det svårt att motstå en vårkyckling till pingst, klyvkyckling eller gödkyckling, färsk eller fryst.

Att steka kyckling så att skinnet blir gyllenbrunt och knaprigt, köttet saftigt och lätt lossnar från benen utan att falla sönder är inte svårt. Vi plockar fram ingredienserna: en djupfryst gödkyckling, som nätt och jämnt hunnit tina i kylskåpet, 1 klyfta citron om ,vi har, salt, vitpeppar smör, en knippa persilja och ett snöre. Dessutom bör vi ha en långpanna och gärna ett stekgaller. — Vi knäpper på ugnen med termostaten på 175 grader.

Torka kycklingen på en handduk el. en bit hushållspapper. Gnid den med citronklyftan inuti — det ger en god frisk smak — och krydda med salt och peppar. Man kan också lägga i en god fyllning, som drygar ut kycklingen eller — om man har — några persiljekvistar. Bind upp kycklingen så att den får en vacker form.

Har vi en gödkyckling på omkring 1 kg räcker den till 5 personer. Vi väljer att steka den i ugn.

Pensla den med smält smör och lägg den på gallret med bröstet uppåt. Sätt gallret på en långpanna och låt kycklingen steka i ugnen under tiden som den då och då penslas med smält smör. Efter ungefär en timme är kycklingen i regel genomstekt. Detta kontrolleras antingen genom att man sticker med en stekpinne i låret — då den köttsaft som sipprar fram bör vara klar. Man kan också försiktigt vricka på benet. Ger leden lätt med sig är kycklingen färdig.

Önskar man sås tar man väl vara på den köttsaft som rinner ner på stekplåten. Vispa ur plåten med en aning varmt vatten. — Inuti kycklingen finns i regel något köttsaft som också silas i såspannan. — Skyn redes så att den blir simmig och smakas av med grädde. Är skyn fet bör den skummas innan den redes. — För att få mer smak på såsen, kan den råa levern passeras och tillsättas. — Såsen får edan koka 8—10 min. och silas upp.

Fransk omelett till efterrätt

Vispa 4 äggulor med 1 tsk socker, 4 msk vatten och ½ tsk salt. Blanda i de till skum vispade äggvitorna och häll massan i en omelettpanna vari 2 msk smör eller margarin fått smälta och börjat brynas. Lägg lock på pannan och ställ den över ganska svag eld och låt den sköta sig själv i 10 min. Ta av locket och skjut över omeletten på varmt eldfast fat, lägg på fin sylt eller gelé och vik ihop den. Strö på siktat pudersocker och sätt in fatet i het ugn tills sockret smält till karamell.

Vi prövade receptet men förenklade det hela genom att genast sätta in pannan i medelvarm ugn (200°), tog ut den då den var färdig efter 12 min., sköt över den på fat, la på sylten, vek över, strödde på sockret och sköt in dem i ugnen vars värme vi höjt till 250°.

Sommargryta (4 pers).

1 pkt djupfryst kalopskött eller 500—600 g färskt kött, 2—3 msk smör eller margarin, 500 g färsk potatis, 200 g små gula lökar, 250 g färska morötter, salt, vitpeppar, vatten.

Låt köttet tina så pass att man kan skilja bitarna åt. Bryn dem vackert bruna i en del av matfettet. Ansa potatis, lök och morötter. Bryn dem lätt i det återstående matfettet. Häll över de brynta grönsakerna i grytan med köttet. Krydda med salt och vitpeppar. Späd med vatten och låt alltsammans koka på svag värme tills det är mjukt. Strö strax före serveringen över med finklippt kryddgrönt.

Citronglass
är utmärkt god och så lättlagad.

Rör 6 äggulor med 115 g pudersocker (siktat), det rivna skalet av 1½ citron, tills massan är vit och pösig. Blanda därefter ner i äggmassan ½ lit. vispad tjock grädde. Frys och servera glassen i sin skål.

Hårt för Markaryd i Våxtorp Dock rättvis viktoria med 2–1

Våxtorp lyckades inte betvinga Markaryd vid gårdagens cup-match i Våxtorp. Resultatet blev en seger för gästerna med 2—1 (1—0. Segern var utan tvekan rättvis då Markaryd i andra halvlek hade mycket mer av spelet än Våxtorp. I den första halvleken var Våxtorp väl så bra som gästerna men i andra halvlek blev det en hård match för Våxtorps försvar.

Något imponerande spel visade faktiskt inte Markaryd upp. Man hade väntat ett betydligt bättre lagspel än vad som nu bjöds. Visserligen hade laget en del reserver men det försvarar inte allt. Däremot visade Våxtorp i första halvlek rätt bra spel. Bäst var försvaret med Hans Åkerlund som suverän burväktare. Ch. Garvis Karlsson bör också ha ett omnämnande för fint stopperspel.

I kedjan var det hy Bernt Johansson som svarade för de flesta farligheterna. Markaryd hade bra försvar men sämre kedja. Målvakten Göte Tykesson hade inte så mycket att göra men det han tog gjorde han bra. Hb J. Johansson och ch Jan af Klinteberg assisterade gott. I kedjan kan endast högersidan Karl Erik Karlsson, Bo Nilsson få godkänt betyg.

Spelet

I 8 min. blev det kalabalik framför Markaryds mål men ingen lyckades få bollen över linjen. Ett bra skott av hy Karl-Erik Karlsson tippade Åkerlund till hörna. I 16 min. fint skott av vi Bertil Jonsson som Åkerlund klarade. 3 min senare fick en av Markaryds backar agera räddande ängel på mållinjen sedan målvakten missat bollen. Efter 27 min spel blev det 1—0 till Markaryd Bo Nilsson sköt ett fint skott som Åkerlund inte hade någon chans på. I 34 min sköt Nalle högt över från ett fint läge, och i 37 min. var det Markaryds hi Bo Nilsson som sköt över. Andra halvlek var 8 min. gammal då vi antecknade den första farligheten och på den gjorde Nalle inget misstag utan satte bollen i mål via ribbans underkant 1—1. Efter 16 min spel återtog Markaryd ledningen med 2—1. Efter ett mycket vackert anfall avslutade vy Bengt Andersson med bollen i mål. I 20 min. var Bert Johansson igenom men sköt knappt utanför. I 39 resp. 41 min fick Åkerlund göra ett par storstilade räddningar. Domare var Tore Nilsson, Laholm. Hörnorna vann Markaryd med 5—1. Publik 125 personer.

Genevad vann storseger mot Fagerhult i LT-cupen

Efter en mycket strålande match av Genevads unga pojkar stod dom som segrare med 5—2 efter 3—1 i halvlek vid gårdagens LT-cupmatch i Skånes Fagerhult. Spelet blev bra om man tänker på det hala väglaget då det regnade hela första halvlek. Det blev Genevads lätta grabbar som klarade halkan bäst.

Spelet började mycket trevande och jämnt. Först efter 20 min. kunde Genevad så ta ledningen på en frispark direkt i mål av Fågelberg. I 22 min. ökade så Genevad till 2—0 åter genom Fågelberg. Denna gång på nick efter hörna. I 28 min reducerade Fagerhult genom vi Bengt Eriksson efter klunga framför mål, så fullbordade Fågelberg sitt hattrick i 32 min genom att åter slå en frispark direkt i mål.

Andra halvlek började Fagerhult med hård fart och press vilket också resulterade i reducering i 4 min. genom cf. Göte Palmelid. Men Genevad kom igen med starka krafter och i 31 min kom så 4—2 genom vi Olle Johansson som fick en härlig träff från 30 m. (vackert mål). Nu resignerade Fagerhult betydligt i spel och i 40 min kunde så Erland Ivarsson öka till 5—2 på nick efter hörna.

Bäst i Genevad var målvakten John Erik Johansson, cb Rolf Larsson och cf Hans Fågelberg. I Fagerhult syntes mest vi Bengt Eriksson och den något opolerade cb Hans Rydeborn.

Ett 50-tal åskådare hade infunnit sig trots vädret. Domare var Hasse Magnusson, Laholm.

Ökad strömförbrukning redovisas av Ålstorpsortens energiförening

Ålstorpsortens energiförening hade i går årssammanträde under ordförandeskap av lantbrukare Torsten Larsson, Hov. Styrelseberättelsen godkändes. Av densamma framgick bl. a. att antalet medlemmar utgjorde vid årets slut 1.226 st. med smmanlagt 9.639,5 andelar. Föreningens distributionsanläggning har erhållit normalt underhåll under året. Föreningens fastighet är försäkrad till kr 75,000:— och taxeringsvärdet utgör kr. 20.000. Energiinköpet från Sydkraft har ökat jämfört med 1955 från 2.339.302 kwt till 2.554.776 kwt. Försåld energi har likaledes ökat från 1.898.134 kwt till 2.034.946 kwt. Förlusterna ha uppgått till 514.830 kwt motsvarande 20,1 % mot 18,86 % 1955. Medelpriset för inköpt energi har under året varit 4,8 öre pr kwt och för såld energi 12,9 öre pr kwt.

Intäkter och kostnader har balanserat på 157.020 kr varav föreningen försålt energi för 147.000 kr. Reparationer och underhåll är största utgiftsposten med 89.031 kr och avskrivningarna uppgår till 31.600 kr. Tillgångar och skulder balanserade vid årets början på 667.107 kr och vid årets slut på 642.334 kr. På styrelsens förslag beslöts att årets vinst på 77 kr skulle överföras till reservfonden, som därefter uppgår till 10.319 kr.

Till styrelseledamöter återvaldes Börje Nilsson, Våxtorp, Adolf Carlsson, Skråmered och Arvid Andersson, Ålstorp, Tage Nilsson, Perstorp samt nyvaldes Manfred Johansson, Ysby. Ersättare blev Victor Nilsson, Espered, Carl Påhlsson, Vindrarp, August Johansson, Ålstorp, Erik Karlsson, Ålstorp och Karl Sigfrid Jönsson, Ysby.

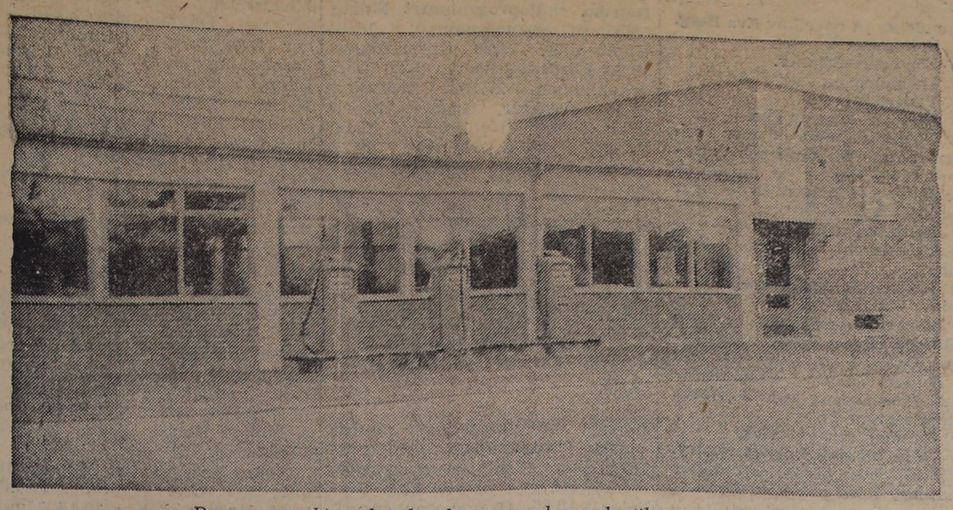
Till revisorer återvaldes Vilhelm Nilsson, Ålstorp och Hilmer Johansson, Ysby med Erik Nilsson, Våxtorp och Axel Andersson, Fågelsång som suppleant.

SLU

Östra Karups SLU-avdelning
har haft tävling i betgallring och växtkännedom hos Arthur Karlsson i Hunnestorp. De bästa resultaten: Betgallring: 1) Berit Bengtsson, Hunnestorp, och Dorit Wilhelmsson, Hemmeslöv, båda 86½ poäng, 2) Vera Wilhelmsson, Hemmeslöv, 85 poäng, 3) Ivar Nilsson, Tvehöga, 84 poäng.

Växtkännedom: 1) Dorit Wilhelmsson, Hemmeslöv, 24 poäng, 2) Vera Wilhelmsson, Hemmeslöv 23 poäng, 3) Ivar Nilsson, Tvehöga 20 poäng, 4) Ruth Runnström, Hunnestorp 19 poäng.

Tack till värdfolket och till bedömarna Kurt Allan Gunnarsson, Ålstorp, Algot Andersson, Lilla Dömestorp, Bore Nilsson, Frestensfälla.

Den nya maskinverkstaden har en vacker och stilren exteriör.

Centralföreningens nya maskinverkstad till stort gagn för falkenbergsbygden

Maskinavdelningen inom Hallands Lantmäns Centralförening tar i dessa dagar ett stort steg framåt i utvecklingen. En ny modern maskinverksatd tages nämligen i bruk i Falkenberg, och detta innebär utökad service åt bygdens lantbrukare, evad det gäller reparationer och reservdelsförsörjning för lantbruksmaskiner och traktorer. Den nya verkstaden kommer att sysselsätta ett 25-tal man, och inom en snar framtid kommer den också att erbjuda praktikmöjligheter för elever vid länets verkstadsskola.

Centralföreningens maskinavdelning startade i liten skala 1942, men den tog inte fart på allvar förrän efter krigsslutet. Sedan dess har emellertid utvecklingen gått raskt framåt, och numera har avdelningen en årsomsättning på ca 7,5 milj. kr. HLC har byggt maskinverkstäder i Halmstad, Varberg och Vallberga, och dessutom har man verkstad i förhyrda lokaler i Kungsbacka.

I Falkenberg har föreningen hittills haft sin maskinverkstad inhyst i ett gammalt mejeri, och på grund av utrymmesbristen har en stor del av reparationerna fått utföras utomhus. Behovet av en ny verkstad har länge varit kännbart, och det är därför med stor tillfredsställelse, som man nu flyttar in i nya lokaler.

Jättestor maskinhall med många finesser

På torsdagen visade HLC den nya maskinverkstaden för pressen, och samtidigt informerade föreningens ordförande och företagsledare om den nya anläggningen. Deltagarna fick också göra en rundvandring genom den imponerande anläggningen och studera de arbeten, som redan påbörjats där.

Den nya verkstadsbyggnaden har en effektiv golvyta av sammanlagt 1.400 kvadratmeter. Själva reparationshallen omfattar ca 800 kvm, och i övrigt rymmer lokalerna tvätthall, lackeringsrum, pannrum samt avdelningar för el-, diesel, olje- med flera arbeten. Nere i källaren har man i enlighet med myndigheternas direktiv inrett ett skyddsrum, men detta har tills vidare tagits i anspråk som gummiringslager.

En särskild personalavdelning är inredd till de anställdas trevnad. Där finns två omklädningsrum med ett tvättrum emellan, så att arbetarna lätt kan uppehålla hygienen även efter de mest smutsiga arbetsmomenten. Vidare finns där en matsal, toaletter m m.

Verkstadsbyggnaden har ett synnerligen tilltalande yttre. Själva reparationshallen är uppförd i en våning och försedd med mycket stora fönster, både i väggar och tak. Kontorsavdelningen reser sig en halvvåning högre, och dess ytterväggar har fått en mycket smakfull färgsättning. Över entrén återfinner man HLC:s emblem i mosaikbeläggning.

Inuti är verkstaden försedd med en hel rad moderna finesser. Dit kan man räkna den lokala högtalaranläggningen, ett modernt värmestrålningssystem och de stora hissbara inkörsportarna, som automatiskt öppnas eller slutes efter tryckning på en knapp. I maskinhallen finns blott en port i vardera ändan, och eftersom all maskin- och fordonsparkering sker vid sidorna, lämnas alltid en mittgång fri.

Ett välfyllt reservdelslager

Den nya verkstaden i Falkenberg kommer i fortsättningen att bli huvudverkstad för föreningens reparationsservice. Här har man möjlighet att reparera alla slag av lantbruksmaskiner, och man kan också ta emot reparationer av andra slags maskiner och fordon. Bland personalen finns smeder, bilreparatörer, elmontörer, svetsare o s v.

Som komplement till de rena reparationerna har man givetvis också ett välfyllt reservdelslager. I de många hyllorna och facken har man bortåt 15.000 olika reservdelar för lantbruksmaskiner och motorfordon, och om man skall räkna det totala antalet reservdelar i lagret, kommer man säkert upp till sexsiffriga tal. Om verkstaden trots detta skulle sakna någon del, kan man ofta rekvirera denna från föreningens lager i Halmstad.

Bygget har gått snabbt undan

Det var i augusti förra året, som Centralföreningen lät påbörja maskinverkstaden i Falkenberg, och sedan dess har arbetet gått raskt undan. Nu är anläggningen i stort sett klar, men däremot har man ännu inte hunnit flytta över alla verkstadsmaskinerna från den gamla verkstadn.

Huvudentreprenör för den nya verkstaden har varit Byggnadsfirman Gottfrid och Gunnar Raning, Eftra, och dessa har i sin tur haft ett flertal underentreprenörer. Elinstallationerna hr utförts av Falkenbergs Installatinsbyrå, målningen av Lundgrens Färg i Falkenberg, glasarbetena av Berlings glasmästeri i Halmstad, och de sanitära anläggningarna av Firma John Andersson & Söner, Falkenberg. Entreprenörerna hr överlag gjort ett gott arbete, och HLC får säkert valuta för de ca 500.000 kr, som bygget har kostat.

Från Centralföreningens ledning vill man också gärna ge en honnör till Falkenbergs stad, för den välvilja, som dess myndigheter har visat. Tomtfrågan för den nya verkstaden löstes på ett förmånligt sätt, och likaså har staden ställt i ordning gator och parkeringsplatser invid den nya anläggningen.

HLC:s maskinservice omspänner hela länet

Genom utbyggnaden av verkstadsrörelsen i Falkenberg får Centralföreningen nu bättre möjlighet att betjäna sina medlemmar. De gamla bygdesmedjorna har på senare år minskat i betydelse, och i gengäld vänder sig lantbrukarna till sina egna föreningar, då det gäller nyinköp eller reparationer av lantbruksmaskiner.

I detta sammanhang bör man också nämna de servicebilar, som från verkstäderna sändes ut för att klara av mindre maskinfel ute på gårdarna. Här har Centralföreningen utfört en pionjärinsats, och det råder väl ingen tvekan om att dessa "maskinambulanser" är uppskattade, t ex om en lantbrukare kör sönder traktorn eller självbindaren mitt i brådaste skördetiden.

Redan tidigare har man vid HLC:s maskinverkstäder åtagit sig vanliga bilreparationer, och i fortsättningen blir möjligheterna ännu större.

Många lantbrukare har ju bil numera, och då vill de gärna lämna den till service och översyn på samma ställe, där de lämnar sin traktor. Förtroendet för de egna föreningarna har med åren vuxit sig allt starkare, och därmed har dessa fått ökade möjligheter att betjäna både sina medlemmar och den övriga allmänheten.

Rikello

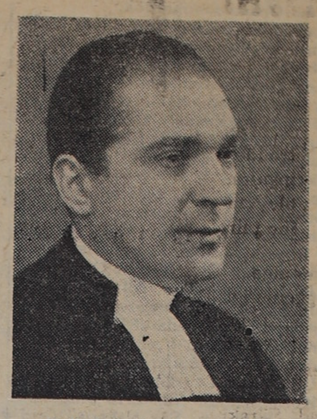
En diskussion om det halländska lantbrukets maskinålder. Fr. v. HLC:s ordf. Gustaf Persson i Slöinge, husdjurskonsulent Erik L. Larsson, direktör Carl Andersson, avdelningschef Torsten Henningson och disponent Sven Bjering.

Flest sydhallänningar når Ni med en annons i LT

SKOLAVSLUTNING I LAHOLM:

Både vår själ och vår kropp behöver ljus för att kunna leva

Vid gårdagens skolavslutning i Laholm höll skolstyrelsens ordförande kyrkoherde Melcher Håkansson nedanstående betraktelse:

Folkskolestyrelsens ordf. kyrkoherde MELCHER HÅKANSSON.

Vi kan i år fira minnet av en av vårt lands genom tiderna största vetenskapsmän med internationell berömmelse, Carl von Linné. Han föddes den 23 maj 1707 — alltså för 250 år sedan.

Naturvetenskapen, i synnerhet blommorna blev hans stora livsintresse. Redan under skolåren strövade han omkring i skog och mark. Han var gripen av en okuvlig håg att utforska naturens hemligheter. Han ville se och förstå sammanhangen.

I allt och bakom allt såg han Skaparens allmakt och vishet. Av de under, som naturen avslöjade, lärde han sig tro och tillbedjan. Gud är den som styr, som uppehåller allt, som ser, hör och vet allt. Över dörren till sitt arbetsrum i sitt hem (vid Hammarby utanför Uppsala) hade han inristat de orden: "Innocue vivito, numen adest." Det betyder: "Lev oförvitlig Gud är närvarande." — De orden skulle ständigt påminna honom om livets ansvar. De var hans rättesnöre, hans ögonmärke. Lev så att ingen kan anklaga dig för något uppsåtligt ont. Följ samvetets bud. Var sann, ärlig och uppriktig. Tänk på att Gud ser dig. För honom kan du ingenting dölja.

I solen, som skänker ljus, liv och värme, se vi en bild av Guds slösande godhet. Men solen avslöjar också med sitt genomträngande ljus. I vårsolens flödande ljus upptäcker man, vad man inte förut sett under vinterns mörker. Man ser, om fönstren är dammiga och fläckiga, man ser, om det sitter spindelväv i något hörn. Och så börjar man överallt att putsa och göra rent. Det smutsiga, orena och fula tål inte ljuset. Också i människans hjärtan, i tankar, ord och gärningar, finns det smuts och skräp och fula saker. De tål inte ljuset, de trivs bäst i mörkret.

Kanske har du någon gång gjort eller sagt något, som du sedan tänkt så här om: "Bara ingen får veta det, bara ingen har sett det." Du tål inte sanningens ljus, när du gjort det, som inte är rätt. Det är därför en människa talar osanning, när hon har något att dölja. — Men det är också ett annat ljus, som du inte tål, när du gjort det som är orätt. Det är kärlekens ljus, som möter dig ur mors eller fars eller en lärares eller lärarinnas blickar. Ögonen är själens fönster. I en människas ögon kan man liksom läsa i hennes själ. När vi gjort något, som vi skäms för och inte vill visa, är det som om vi stängde för luckor för själens fönster. Det blir något tillstängt i blicken.

Solen är liksom Guds öga, som ser ned över oss. I vårens och försommarens tid, då naturen klär sig i sin skönaste dräkt är det som om allt talade till oss om Guds godhets rikedom.

Psalmsångaren har uttryckt det så:

"Höga tanke, ljuv att tänka. Överallt bor Herren Gud
Icke blott där stjärnorna blänka och där åskan bär hans bud.
Han min väg i mörkret täcker, Gläder mig i dagens ljus.
Svalkar mig i vindens sus. Och min törst i källan släcker.
Jag i allt, som är och sker. Honom hör och honom ser.
(Ps. 20:3).

Vi människor behöver ljus för att leva. Vår kropp behöver ljus, liksom växterna och allt levande. Stäng in en människa i ett ständigt mörker och hon kommer att förtvina och dö.

Men vår själ behöver också ljus för att leva. Också själen dör om den inte får leva i ljuset.

I de flesta människors liv är det en ständig växling av mörker och ljus. Det går liksom fram och tillbaka, upp och ned.

Om vi hade någon erfarenhet av detta, så ha vi nog också tänkt: "Hur lyckligt skulle det inte vara, om jag alltid kunde leva i ljuset, om jag aldrig tänkte eller gjorde eller sade någonting, som hör mörkret till, alltid tänka på att Gud är hos mig.

Ingen av oss behöver slitas mellan mörker och ljus. Vi äro alla kallade att höra ljuset till. Vi behöver därför se ett ljus som lyser så klart och så starkt att vi gripes av längtan att alltid kunna vandra i det ljuset.

Jesus sade: "Vandren medan I haven ljuset, på det att mörkret icke må få makt med Eder Tron på ljuset... så att I bliven ljusets barn." (Joh. ev. 12: 35—36).

Jesus visar oss det ljuset. Det är han som kommer med det ljuset. I honom möter oss Guds stora kärlek. Han är själv ljuset. Att taga emot Jesus — att tro på honom. Det är att taga emot Guds kärlek.

Jesus sade: "Jag är världens ljus, den som följer mig, han skall förvisso icke vandra i mörkret, utan hava livets ljus." (Joh. 8:12.)

Många gånger har det varit mörkt och kallt i den värld, där Jesu evangelium sedan länge förkunnats. Det har sett ut, som om vinter och köld, otro, hat och fiendskap, skulle taga överhanden. Men solen har brutit igenom. Jesus har kommit igen i människor som han vunnit som sina.

Än har det varit en människa som likt vårstormen, som bryter isarna och banar väg för våren. En sådan man var Martin Luther som vågade stå ensam med sitt samvete — utan att frukta människor.

"Och vore världen än så stor
och full av mörkrets härar
dock när ibland oss Herren bor
platt intet oss förfärar" — kunde han sjunga.

Ibland har det varit en människa, som varit sol och värme eller liksom ett milt vårregn av kärlek, såsom Frans av Assisi, Guds lille fattige. Marken blommade och fåglarna sjöng, där han gick fram. Än har det varit stora människor än små människor, vilka det bott något av Kristi solvärme ,livets och vårens kraft. —

Jesus är mitt ibland oss i den dag som är. Han är den mäktige som ingen kan betvinga. Han kan hjälpa till seger, allt det som är släkt med honom och som därför är i släkt med Gud, — släkt med ljuset.

Jesus lever. Och du kan möta honom. Du kan tala med honom, du kan känna hans blick vila på dig. Du kan känna hans blick tränga in i ditt hjärta. Det sker, när du läser och hör hans ord, tänker på honom och längtar efter honom och gör som han har sagt.

Slut förbund med Jesus, och han skall föra allt det till seger inom dig, som hör honom till, som hör livet till, som hör Gud till. Och han skall då också göra dig till en av sina budbärare, ljusspridare med godhet, rättfärdighet och sanning. — Ingenting behövs så väl i världen, ingenting behöver vårt folk så väl, ingenting behöver varje klass i en skola så väl, som modiga människor, som ställer sig på Jesu sida i striden — livets stora strid.

Vill du inte bli en sådan människa, en som inte vacklar fram och tillbaka mellan det goda och det onda, utan har valt sin väg, valt den väg som Jesus gick?

"Ungdomsåren, levnadsåren
Åt din Gud med glädje giv.
Tjäna ställa i det lilla
Herren Kristus trogen bliv,
Och du vinner, när allt svinner
Sist Guds rikes fulla liv."

Amen.

Småskollärarinna...

Forts. fr. sid. 3.

För att nå ett mål kräves en stark vilja, tålamod och uthållighet. Ty det man vill, det kan man.

Jag önskar er framgång på den vägen.

Till lärarkåren framför jag Folkskolestyrelsens varma tack för ert alltid energiska och intresserade arbete, präglat av god sammanhållning och gott samarbete. Det ger därför också goda resultat som frukt.

Med detta läsårs slut lämnar lärarinnan Ebba Pettersson sin tjänst med pension. Hennes lärartjänst omfattar sammanlagt 41 år, varav 38 år vid Laholms folkskolor. Med undantag för denna sista månad har hon inte varit frånvarande från skolan en enda läsdag. Det är många årgångar barn hon har fått lära de första grunderna. Helt har hon gått upp i sin lärargärning. Skolan och barnen har varit A och O för henne. I sin kärlek till barnen har hon vunnit deras tillgivenhet och förtroende. På samma gång som hon ingivit respekt, har hon ingivit dem trygghet.

De första skolåren har en omätlig betydelse i ett barns liv. Då formas lerat, då danas karaktären.

Med sin kristna förankring, har hon gett barnen både kunskap och fostran, fasta normer och klar vägledning för livet.

Många av hennes forna elever tänker med tacksamhet på den undervisning de fått av henne under tidiga barnaår. Sådant är uppmuntrande för en lärare och ett bevis på, att en hängiven lärargärning inte är förgäves.

Ehuru fröken Pettersson inte är närvarande här i dag, vill jag uttala Folkskolestyrelsens varma tack för hennes mångåriga, nitiska lärargärning och önskar henne en lugn emerititid.

Lärarinnan Marianne Lundahl och folkskollärare Krister Gometz, vilka tjänstgjort i 2 respektive 1½ år vid Laholms folkskolor, lämna också sin tjänst med denna termins slut.

Jag uttalar Folkskolestyrelsens tack för ert förtjänstfulla, högt uppskattade arbete. Vi gläder oss åt, att ni båda återvunnit hälsan efter den allvarliga olycka, som ni varit utsatta för, och önskar er all framgång på edra nya verksamhetsområden.

"Så må vårt lov vi höja Till Gud i varje verk och ord.
Var åkerteg vi plöja. Den är Guds rikes åkerteg.
Var boning som vi bygga I våra fäders land
Vill Fadern överskugga Med hägnet av sin hand
Så må vi glatt och stilla Gå fram i nådens tid
Och trogna i det lilla Förvänta oförgänglig frid.
(Sv. ps. 417:5)

Predikoturer

Laholm Pingstdagen 10.00 hgm kadj Semborn. Annandagen 10,00 hgm kadj Semborn.
Skogaby Pingstdagen 13.30 kadj Semborn.
Veinge Pingstdagen 13,00 hgm kh Ljung. Annandagen 10,00 hgm komm Nyqvist.
Tjärby Pingstdagen 10,00 hgm med nvg kh Ljung. Annandagen 13,00 hgm komm Nyqvist.
Mestocka Pingstdagen 10,00 hgm komm Nyqvist. Annandagen 10,00 hgm kh Ljung.
Markaryds Luth. missionshus Pingstdagen 17,00 Gustav Tuvesson.
Båstad Pingstdagen 11.00 hgm kh. Annandagen 11,00 hgm kadj. Tisd. 19,30 kyrkobr. i förs-hemmet och kvällssyfören. å Solbacken.
Filadelfia Örkelljunga Pingstafton 19,00 möte å Åsens konvalescenthem i Åsljunga. Pingstdagen 11,00 o. 15,00 samt 19,00 invigning av missionstemplet. Medverkan av Halmstads, Växtorps, och Hishultsförs.. Annandag pingst 15,00 och 19,00 forts. av invigningshögtiden. Medv. av skåneförsamlingarna. Talare Erik och Rune Wadenborg, evangelist And. Gustavsson, Daga och Axel Vigelsbo m. fl. Tisd.—lörd. 19,30 off. möten med olika talare. Fred. besök av Hälsingborgs hornmusikkår samt major L. Hansson, FA.

Ordförandens...

Forts. fr. sid. 3.

aula och under den 2 gymnastiksalar eller andra utrymmen. Aulan skulle med en sådan placering bli betydligt vackrare och få fönster på två sidor mot en i det första förslaget. Som jämförelse kan nämnas att ett nygygge utan tomtkostnaden inräknats till 2 112 000 kr.

Hrr Ernst Lagerberg och Lars Edén ansåg att man borde avvakta tillsättandet av länsskolekommittéerna innan man gjorde något åt detta komplex. Det akuta lokalbehovet för samrealskolan ansåg båda måste lösas och det borde ske med paviljonger. Hr Edén ställde detta som ett motförslag till utredningskommitténs hemställan om att stadsfullmäktige måtte besluta att i princip godkänna om- och tillbyggnadsförslaget. Även nu blev det votering som slutade 10—19, men med ordf. utslagsröst således kommitténs hemställan stadsfullmäktiges gillande.

Stadsfullmäktige beslöt om uppskov med tillämpningen av den nya lagen om skyldighet att renhålla gata m. m.

En promemoria angående stadens gaturenhållningsskyldighet enl. lagen den 14/12 1956 hade upprättats av stadskamreraren och hade följande lydelse:

"I enlighet med bestämmelserna i lagen den 14 december 1956 om skyldighee att renhåla gata m. m. (SFS 619/1956) åligger det i stad inom område, för vilket stadsplan fastställts, staden att ombesörja renhållning av gata, torg, park och annan sådan allmän plats samt allmän väg. Detsamma gäller snöröjning jämte undanskaffande av snö och is ävensom sandning eller annan åtgärd till motverkan av halka i den mån ej åtgärden ankommer på kronan som väghållare.

För annan i stadsplan ingående mark, än vad som ovan nämnts, som är upplåten till allmän samfärdsel, skall samma skyldighet gälla den som enligt gällande föreskrifter eller överenskommelse eller av ålder svarar för densamma.

Stadsfullmäktige äger dock ålägga fastighetsägare inom stads planelagda område att fullgöra ovannämnda skydigheter, såvitt angår gångbana eller annat för gångtrfiken erforderligt utrymme utanför fastigheten. Besutet skall underställas Kungl. Maj:t om större skyldigheter pålägges fastighetsägare än vad som tidigare gällt.

Kungl. Maj:t kan också — om särskilda skäl därtill föranleda — medgiva att annan ordning skall gälla för staden än vad lagen föreskriver.

Lagen träder i kraft den 1 januari 1958. Vad som finnes stridande mot dess betämmelser i lokala stadgar eller andra föreskrifter upphäves genom densamma.

Stadsfullmäktige äger föreslagens ikraftträdande bestämma, att med dess tillämplighet skall anstå tillsvidare, dock längst intill den 1 januari 1960.

Beslut som kan fattas enligt denna lag, må meddelas före dess ikraftträdande."

Köpman Sven Henningson hade ansökt om tillstånd att i f. d. mjölkaffären i Elmer Johnssons fastighet vid Tegelbruksvägen få inrätta en s. k. snackbar med servering av bl. a. läskedrycker och pilsner. Nykterhetsnämnden hade tillstyrkt ansökan under förutsättning att hälsovårdsnämnden godkände lokalerna. Hälsovårdsnämnden hade emellertid avslagit framställningen under motivering att lokalerna icke befann sig i sådant skick att servering av i ansökan angivna matvaror m. m. där lämpligen kunde ske. Drätselkammaren hade också avslagit framställningen och detsamma blev stadsfullmäktiges beslut.

Stadsfullmäktige beslöt i enlighet med DK:s förslag att inköpa den traktor, som staden f. n. hyr av Vallberga Lantmannaförening till ett pris av 2 300 kr. Från den summan avräknas de c:a 1 000 kr som erlagts i hyra.

Hallands konstförening hade hemställt om ett anslag för förstärkande av föreningens möjligheter att utdela stipendier till unga konstnärer. På DK:s förslag beslöt stadsfullmäktige anslå 500 kr.

Löneregleringen för stadens tjänstemän m. m. godkändes.

1956 års bokslut och revisionsberättelse lades med godkännande till handlingarna, och ansvarsfrihet beviljades.

12.000 kr. anslogs till det redan påbörjade yttre reparationerna av den äldre folkskolebyggnaden. Likaså anslogs 5.000 kr. till inköp av ny filmprojektor, förbättring av naturkunskapssalen och för uppsättning av mörkläggningsanordningar i äldre skolans klassrum.

För asfaltbeläggning av folkskolans skolgård anslog stadsfullmäktige på DK:s förslag 30.000 kr. av vilka 15.000 finns upptagna i innevarande års stat.

Detta arbete skall utföras i samband med asfalteringen av Blomstervägen.

Civilförsvarets organisationsplan remitterades till DK.

Skummeslöv

Skummeslövs SLKF-avd. har enligt annons möte tisdag kväll i Skottorps bygdegård.

RADIO

LÖRDAGEN DEN 8 JUNI

6.15 Gökotta. Morgonvandring till fågelsång.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Blandad underhållning.
7.40 Morgonandakt av komminister Bror-Axel Lindörn.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Allan Sundbergs kvartett.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar. Därefter: Vilsam musik på grammofon.
12.58 Tidssignal.
13.00 Operadivan Maria Callas presenterad av Gabriella Garland och Tatiana Angelini. (Från Program 2.)
13.30 Låtar från Jämtland och Härjedalen spelade av Axel Herjö och Arthur Nestler.
13.45 Nils Dahlbeck i Slottsskogen.
14.00 Populärkonsert av Radioorkestern. Dirigent: Styrbjörn Lindedal. Medverkande: Claes Nilsson, violin.
14.30 Vallfärd till Omberg. Rune Tureson läser en skildring av Gustaf Sandgren.
15.00 Sveriges bilradio. Önskeprogram på väg, presenterat av Carl-Gunnar Hammarlund.
16.10 Katarina kyrkokör. Körledare: Karl-Eric Andersson.
16.30 Barnteatern. Skatten i Maladetta. Äventyrsserie av Jean Marsus. Översättning: Qui Nyström. Regi: Helge Hagerman. Del 7: Coco försvinner.
16.40 Staden på kullarna. Arne Wallbom bland ungdom i Sigtuna.
17.25 Liten lektion i båtvett.
17.35 Veckans löpsedel.
17.53 Sjörapport.
18.00 Helgmålsringning från Vällinge kyrka i Skåne.
18.10 Grammofonmusik. 1. Wach auf ur »Mästersångarna i Nürnberg» (Richard Wagner). Bayerska radions kör Münchens filharmoniska orkester. Dirigent: Ferdinand Leitner. 2. Arabesk nr 2 G-dur (Claude Debussy). Walter Gieseking, piano. 3. Armer Narr, glaubtest du mich zu fangen ur »Brudköpet» (Bedrich Smetana). Solist: Walther Ludwig. Württembergs statsorkester, Stuttgart. Dirigent: Ferdinand Leitner. 4. Kom Zigan ur »Grevinnan Mariza» (Emmerich Kálmán). Wandy Tworek, violin. Statsradiofoniens symfoniorkester, Köpenhamn. Dirigent: Emil Reesen. 5. Ur »Teaterbåten» (Kern-Hammerstein). Robert Merrill och Patrice Munsel, sång. Lehman Engels kör och orkester. 6. Tesoro mio (Becucci-arr. Young). Frank Chacksfields orkester. 7. Flickan, jägaren och priset (Leon Landgren). Thory Bernhards, sång. 8. Manhattan (Rodgers-Hart). Joe Bushkin, piano med orkester. 9. Skärgårdsflirt (Sylvain-Granath). Harry Brandelius, sång. Karl Grönstedts kvintett. 10. Blaze away (Abe Holzmann). Berlinpolisens musikkår. Dirigent: Heinz Winkel.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter Dagens eko.
19.30 Sommarlätt med William Lind och Varietéorkestern.
20.00 Olle, Ville, Vira. Radiorivalitet i 14 ronder. Manuskript: Rune Moberg. Regi: Torsten Lilliecrona. Medverkande: Annalisa Ericson, Elsa Ebbesen, Stig Järrel, Karl-Arne Holmsten m. fl.
20.30 Sjung med Egon!
20.50 Jakob. Erik Berglund läser historien om en guldfisk av Hasse Z.
21.10 Jean Sibelius. Konsert d-moll för violin och orkester. op. 47. Allegro. — Adagio di molto. — Allegro ma non tanto. Solist: Christian Ferras. Frankrike. Dirigent: Sixten Ehrling. (Inspelning från Göteborgs Orkesterförening.)
21.45 Om fornnordisk diktning. II Sven B F Jansson.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Dansmusik på grammofon.

HAN TRODDE FEL

Lillebror står och ser på, medan nyfödda syster får mat av mamma.

— Nämen mamma, har du maten där?

— Ja, säger mamma och ler.

Lillebror, med en suck:

— Å ja som trodde att de bara var en prydnad.

SÖNDAGEN DEN 9 JUNI (Pingstdagen)

7.00 Söndagsmorgon.
7.10 Lyssnarna önskar, Jan Gabrielsson verkställer.
7.30 Anna Nyman berättar om Hadramat i Arabien.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 En glad ton.
8.40 Följetong för barn. Det sitter i såven. Henrik Dyfverman läser ur Kenneth Grahams bok.
9.00 En glad ton (forts.)
9.30 Sånt händer i luften. Yngve Noorvie och Bertil Gripberg kåserar.
10.00 Grammofonkonsert Johann Sebastian Bach. 1. Fantasi och fuga g-moll. Helmut Walcha, orgel. 2. Svit nr 3 D-dur. Uvertyr. — Air. — Gavott. — Bourrée. — Gigue. Berlins kammarorkester. Dir.: Hans von Benda. 3. Konsert nr 1 d-moll för cembalo och orkester. Allegro. — Adagio. — Allegro. Solist: Finn Viderø. Collegium Musicum, Köpenhamn. Dir.: Lavard Frisholm.
11.00 Högmässa i Västerås domkyrka. Predikan av domprost Oscar Rundblom. Liturg: Kyrkoadjunkt Pehr Wallby. Psalmer: 129: 1—2; 132: 1—3; 139: 5—6; 134 1—3. Kören sjunger: O, kom du sköna dag (Johann Sebastian Bach), Dig, Herre Gud (A. Runbäck-J. Staden). Postludium: Preludium G-dur (Johann Sebastian Bach). Körledare och organist: Hugo Melin.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Gamla skivbekanta.
12.58 Tidssignal.
13.00 Söndagsmagasinet.
13.30 Yngve Rydholm spelar skivor för båtvänner.
14.30 Vi behöver privatskolorna. Eva von Zweigbergk talar fritt ur hjärtat.
14.40 Hänryckning. Några skisser ur »Korpungen och jag» av Elin Wägner. Uppläsning av Nils Nygren.
15.00 Söndag i Furuvik. Sommarunderhållning, presenterad av Jörgen Cederberg.
15.45 Samtal med studentpräst. Sten Söderberg och Ludvik Jönsson.
16.00 Fransk kammarmusik. Erich Röhn och Arthur Troester, Tyskland.
16.30 Barnteatern. Trilli-Troll. Sångsaga av Greta Almgren.
17.00 En grammofontimme med Carl Jularbo.
17.53 Sjörapport.
18.00 Aftonbudstjänst i Filadelfiakyrkan, Stockholm (Pingströrelsen). Mötesledare: Pastor Andreas Ericson. Predikan av lektor Henning Thulin. Ur Segertoner: Göran Stenlund sjunger: I helig bön en skara var (Lewi Pethrus). Sång av Strängmusiken: Är det pingst i ditt hjärta i dag? (Allan Törnberg). Solist: Göran Stenlund. Organist: Karl-Erik Svedlund. Strängmusikledare: Paul Hjelm.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheteer. Dagens eko.
19.30 Sven Jerring hemma hos familjen Gunnar Nordahl i Roma.
20.00 Livet en dröm. Lyriskt drama av Calderón de la Barca. Översättning: Erik Blomberg. Musik: Einar Englund. Dir.: Frans Za'k. Radioarrangemang och regi: Åke Falck. Personer: Basilio, konung av Polen — Kolbjörn Knudsen; Sigismund, hans son — Olof Bergström; Astolf, hertig av Moskva, konungens systerson — Göran Graffman; Clotaldo, en gammal adelsman — Tore Lindwall; Clarin, en narr — Jan-Olof Strandberg; Estrella, prinsessa — Gun Arvidson; Rosaura — Gunnel Broström; En soldat — Sture Ericson; En tjänare — Bo Swedberg. En föreställning ur Göteborgs stadsteaters repertoar.
21.15 Stockholms festspel. Hans Leygraf spelar Mozart. Från Rikssalen, Drottningsholms slott.
21.50 Envar sin egen väderleksprofet. Om gamla iakttagelser och nya.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Gammal och ny gitarrmusik spelad av Dan Grenholm.
22.45 Hans Stråt läser stockholmsdikter av Bo Bergman.
23.00 Liten kvällsmusik.
23.45—23.55 Natt vid insjön. Nils Linnman och några fågelröster.

Annonsera i LT

MÅNDAGEN DEN 10 JUNI (Annandag pingst)

7.20 Helgdagsmorgon.
7.30 Tysk lektion av läroverksadjunkt Bertil Carell (Umeå).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Program på franska av Gaston Philipson.
8.40 Sagohörnet.
9.00 En glad ton.
9.30 Ordna sommarkök.
9.45 Markvärdsproblem inom jordbruket. Överdirektör G. R. Ytterborn.
10.00 Grammofonkonsert. 1. Rossini: Uvertyr till »Askungen» Orkester från festspelen i Glyndebourne. Dir.: Vittorio Gui. 2. Rachmaninov: Konsert nr 2 c-moll för piano och orkester. op. 18. Moderato — Adagio sostenuto — Allegro scherzando. Solist: Artur Rubinstein. Chicagos symfoniorkester. Dir.: Fritz Reiner. 3. Ravel: Bolero. Filadelfias symfoniorkester. Dir.: Eugene Ormandy.
11.00 Gudstjänst i Alliansyrkan, Jönköping (Svenska Alliansmissionen). Mötesledare: Pastor Gunnar Fjellestad. Predikan av soldathemsföreståndare Carl Wilson. Ur Kristen Lovsång: 177; 182; 732. Kyrkosångare Nils-Erik Magnusson sjunger: Så älskade Gud (Gunnar Petersén), I min Mästares hand (Sam Gullberg). SAU-kvartetten sjunger: Segerkraft var dag (James Roy), Pingstbön (Waldemar Svensson). Organist: Hans Lönnberg.
12.20 Brita von Rosen berättar från Japan.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
13.00 Sissi Kaiser läser en skildring av Katarina Sierra ur Sigrid Undsets bok.
13.30 Underhållning med Egil Monn-Iversen och Monn-Keys.
14.00 Musikalisk underhållning med Underhållningsorkestern vid Hessischer Rundfunk, dirigent: Erich Börschel.
14.30 Östhammars Gammelhus — ett Roslagen i miniatyr.
15.00 Josep Haydn. Symfoni nr 104 D-dur ("Londonsymfonin"). Adagio. Allegro. — Andante. — Menuetto: Allegro. — Allegro spiritoso. Radioorkestern. Dir.: Sten Frykberg.
15.30 Trions bröllop. Komedi av Sigfrid Siwertz. Regi: Hans Dahlin. Personer: Maria — Mina Geijer-Falkner; Lo — Doris Svedlund; Lager, musikkritiker — Hugo Björne; Ludvig, hovrättsråd — Olof Winnerstrand; Magnus, latinlektor — Axel Högel; Max — Bengt Blomgren. (Inspelning från 1952).
16.30 Program för flickor och pojkar av Bertil Norlander.
17.05 Idrottskrönika.
17.35 Erik Asklund skriver brev från skärgården.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofonmusik. 1. Pops polka (Jack Mason) Bostons promenadork. Dir.: Arthur Fiedler. 2. Bär du solsken i ditt sinne, vals (Landgren-Wickman). Lily Berglund, sång. Göte Wilhelmssons ork. 3. Copacabana (Ribiero-deBaro). Lolo Martinez' ork. 4. En liten fågel haver viskat i mitt öra, foxtrot (Gunnar Wersén). Lars Kåge, sång. Andrew Walters ork. 5. Die Romantiker, vals (Lanner). Wiens statsoperaork. Dirigent: Anton Paulik. 6. Kung Liljekonvalje (Wikander-Fröding). Stockholms Studentsångarförbund. Solist: Erik Saedén. Dir.: Einar Ralf. 7. La campanella (Paganini-Kreisler). Alfredo Campoli, violin. George Malcolm, piano. 8. Två sånger av Emmanuel Chabrier: a) Chanson de l'Alouette, b) Chanson pour Jeanne. Christiane Castelli, sång (Le Chant du Monde LD-A-8087). 9. Étude mélodique (Alphonse Hasselmans). Rosa Spier, harpa. 10. Svit över schweiziska folkmelodier (Rolf Liebermann). RIAS symfoniork., Berlin. Dir.: Ferenc Fricsay.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Hemma hos Hanssons. Manuskript: Ulf Grubbström. Medverkande: Ruth Kasdan, Åke Grönberg, Catrin Westerlund, Thomas Bolme m. fl. Regi: Allan Schulman.
20.00 Melodier i grönskan med Egon Kjerrman och Varietéorkestern.
20.30 Stockholms festspel. Maureen Forrester, USA, sjunger Robert Schumann. Från Rikssalen, Drottningholms slott. Frauenliebe und-Leben (Adalbert von Chamisso). Vid flygeln: Stig Westerberg.
21.00 Fader Zeus. Professor Erland Ehnmark om grekisk gudstro. (Malmö.)
21.30 Stjärnor i Hollywood. Roland Elworth berättar från en resa.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Bjud upp till dans med Karl-Olof Finnberg från Embassy Club, Edith Segerstedt från Liseberg, Nisse Wallin från Parapeten och Leif Kronlund från Skansen.

PRENUMERERA
på LAHOLMS TIDNING

TISDAGEN DEN 11 JUNI

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.15 Verket och vi. Byråsekreteraren.
7.40 Morgonandakt av pastor Gösta Hedberg.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Vår sommar. 1. Besök hos lanthusmor. 2. Sommarspänst. Inga Löwdin om cykling.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: John Björlings kvintett.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar och grammofonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Fyrsidigt. Sommarmagasin med barnbilaga. Redaktör Gunvor Blomquist.
13.30 Lätt rytmiskt med Staffan Åkerbergs ensemble.
14.00 Husmorshalvtimmen. 1. Kurser och kongresser. Hos jubilerande gilleskvinnor. 2. Brev från Paris.
14.30 Dimitrij Sjostakovitj. Stråkkvartett nr 5 B-dur. (Inspelning från ryska radion).
15.00—15.30 Ingrid Luterkort läser ur »Gåva från havet» av Anne Morrow Lindbergh.
16.30 För flickor och pojkar. Saftkalas med Gösta Knutsson.
16.50 Sveriges radio anropar M/S Albatross. Hälsningar till och från sjöfolk.
17.15 Sven Bergcrantz kvartett.
17.30 För tonåringarna. Jane Friedmann läser en novell av Eva Berg.
17.53 Sjörapport.
18.00 För operettvänner.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Go'afton, mina damer och herrår! Sune Waldimir och Varietéorkestern bjuder på musikunderhållning. Gästartist: Britt-Inger Dreilick.
20.00 Kring en gammal visa.
20.15 Tidsspegeln. Redaktör: Erik Goland.
21.00 Michael Schwalbé spelar violin. Vid flygeln: Tore Wiberg.
21.20 Stockholms festspel. Christoph Willibald Gluck: Orfeus och Eurydike. Opera i tre akter till text av Raniero Calsabigi. Från Drottningholmsteatern. Akt II (forts. från Program 2).
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—22.55 Modern English Poetry. Michael Meyer presenterar dikter av Henry Reed och Paul Dehn.

LÖRDAG Program 2

17,00 Blandad giv. Musikunderhållning presenterad av Per Estreen och Folke Erbo. 17,58 Journalnytt. 18,00 Från hösäck till muskelknutte. 18,10 Grammofonmusik. 18,50 Meddelanden. 18,55 Väderlek. 19,00 Nyheter. Dagens eko. 19,30 En vanlig liten stad. Bertil Norlander flanerar medan ingenting händer. 20,00 Grammofonkonsert. 21,00 Apropå. 21,10 Sommardansen. På lövade logar och saltstänkta bryggor. 22,00—22,15 Frédéric Chopin.

IBRA RADIO Lördag

18,00 Vid veckans slut. 18,10 På storviltjakt i Afrika. 18,30 Hvordan fremmer vi enheten? Föredrag av Erling Ström. 18,45—19,00 Norsk andakt. 19,30 Gratulationsskivan. 19,40 Gruvarbetarhustrun. 20,00 Göran Stenlund sjunger till IBRA-orkestern. Dirigent: Lennart Jernestrand. 20,15 Programorientering. 20,30 Lars-Erik Larsson: Pastoralsvit op 19. Stockholms Radioorkester. Dirigent: Stig Westerberg. 20,45 21—15 Kristus kallar. 22,00 Avgöörelsens stund.

Danska radioprogrammet lördag

13,35 Grammofonmusik. 14,10 Uppläsning. 14,20 Operasånger. 15,20 Lördagskonsert. 16,20 Lördagsklubben. 17,10 Uppläsning 18,45 Nyheter. 19,00 Aktuell kvart. 19,45 Uppläsning. 20,00 Konsert. 22,00 Nyheter. 22,15 Dansmusik. 23,00 11 gästen. 23,15 Dansmusik.

Andra programmet 283 och 210 mtr. 18,00 Spelet. 18,45 Nyheter. 19,00 Aktuell kvart. 19,45 Jazzklubben. 20,30 Reportage. 21,00 Konsert. 22,00 Nyheter. 22,15 Uppläsning.

Dansk TV lördag

20,00 Aktuellt. 20,15 Sommarlördag.

Danska radioprogrammet söndag

9,00 Grammofonkonsert 10,00 Högmässa 12,00 Århus stadsorkester spelar i pausen 12,30 Nyheter. 13,35 Grammofonkonsert. 14,00—15,00 Grönländsk gudstjänst 15,35 Kammarmusik 16,00 Grammofonkonsert 18,00 Uppläsning 18,45 Nyheter 19,30 Från istid till vikinga tid 20.10 Norsk symfonikonsert 21,00 Uppläsning 22.00 Nyheter 22,15 Musikunderhållning.

Andra programmet 283 och 210 mtr. 18.00 Grammofonmusik 18,45 Nyheter 19,30 Elsa Sigfuss sjunger till kabareorkestern 20,00 Spanien i dag. 22,00 Nyheter. 22,15 Lite grammofon romantik.

Dansk TV söndag

10,00 Pingstgudstjänst 20.00 Reportage 20.15 Leesa Foster sjunger 20.35 Skådespel.

SÖNDAG Program 2

16.00 Hörde ni det här? Föreningen För Flugighetens Främjande presenterar "Ragabangzingbom" 16.30 Gamla filmmelodier Frank Chacksfields orkester 17.00 Senaste nytt. Därefter: Grammofonmusik 17.58 Senaste nytt 18.00 Grammofonmusik 18.50 Meddelanden 18.55 Väderlek 19.00 Nyheter. Dagens eko 19.30 Toner från havet. Grammofonunderhållning 20.00 Calle Brisson. Liten teckning signerad Einar Nerman 20.30 Göteborgs radioorkester 21.15 Den där underliga kompassen. Per Collinder berättar om dess hemligheter 21.45—23.00 Dansmusik på grammofon.

Danska radioprogrammet månd.

9,00 Grammofonkonsert 10,00 Högmässa 11,35 Mozart 12,00 Önskeprogram på grammofon i pausen 12,30 Nyheter 15,30 Kammarmusik 15,45 Uppläsning 16,00 Sweet and hot 17,00 För flickor och pojkar 18,00 Konsertsånger 18,20 Uppläsning 18,45 Nyheter 19,15 Äldre dansmusik 21,00 Operatimman 22,00 Nyheter 22,15 Uppläsning.

Andra programmet 283 och 210 mtr. 9,00 Lätt grammofonmusik 10.00 Veckoromanen 10.15 Musik underhållning 11,15 Grammofon 18,00 Kvällsmusik 18,45 Nyheter 19,15 Reportage 20,00 Frans Schubert 21,00 Show i Seinestaden 22,00 Nyheter 22,15—23,00 Dansmusik.

Dansk TV månd.

15,30—16,00 Barnens halvtimma 20,00 Idrottsmagasinet 20,25 Danska filmminnen.

MÅNDAG Program 2

16,00 Musik av George Gershwin. 16,30 Kommunistisk konfirmation. Kerstin Anér skildrar kampen om den östtyska ungdomen. 17,00 Senaste nytt. Därefter Grammofonmusik, 17,58 Senaste nytt. 18,00 Tjernelds kineatograf visar: "Lilla Paris". Regi: Hans Dahlin. 18,55 Väderlek. 19,00 Nyheter. Dagens eko. 19,30 Music, music, music... Stickan Holm, ett spikpiano och lite till. 19,50 Första instansen. Radiopjäs av Eva Sköld. 20.30 Säj när! Revygåta med en obekant och några bekanta. 21,00 Sportjournalen. 21,30 Johann Sebastian Bach: Orgelbüchlein. 21,55—22.15 Apropå.

Hjärtat söker nödhamn

Av

DAGMAR EDQVIST

(24)

Men naturligtvis desavouerade man inte sin man. Hon gick med honom in i sovrummet, trotsig under ytan, och skamsen över att han så gott som hade kört i väg gästen. Hon var övertygad om att Zygmuntowicz genast skulle gå sin väg.

Men de tre flyktingarna var inte kvinnligt överkänsliga för ett tonfall. Nu var de åter soldater på en lucka, en tillåtelse var en tillåtelse, och de fortsatte, för att de tyckte det var roligt.

Knut hade egentligen velat ha Hellen med sig in för att ha henne för sig själv och visa att han tyckte om henne; men när han märkte motståndet i henne, kom han sig inte för med att säga det, i stället hårdnade hans eget motstånd mot den främmande stämningen i hemmet numera.

De klädde av sig under tystnad. Till slut utbrast Hellen:

— Det är inte mitt fel att deras båt drev i land här! Det är inte mitt fel att isen ligger så att de inte kan komma härifrån!

Pling plong sjöng gitarren sorglöst inifrån det andra rummet.

— Det har väl ingen sagt heller, sade Knut.

— Ja, men du bär dig åt som om du tyckte att det var mitt fel.

— Å, snack, sade Knut. Nu kunde han ha tagit henne om aclarna och sagt ur botten på sin själ: Vännen min... du är min hustru... jag älskar dig. Jag är rädd att de sa främmande män, som kommer med en dunst av skakande händelser och stora olyckor och stora bragder, ska fånga din fantasi och locka dig ifrån mig...

Men som den nordiska man han var, bjöd det honom ytterligt emot att i ord blotta det allra ömtåligaste inom sig. Därför letade han febrilt efter en mindre brännande förklaring på den oginhet, som han inte alldeles kunde förneka. Han sade på sitt lite buttra och undvikande sätt, när han gick en omväg kring det viktigaste:

— I dessa tider kan väl vem som helst bli bekymrad över att få främmande i maten på obestämd tid! Varken pengar eller ransoner räcker.

Tamtaram, bam ba, sjöng de nu där inne, en uppspelt och eggande soldatvisa.

Knuts svar var farligt, för det duperade Hellen, hon upptäckte ingen annan mening bakom orden. En annan gång dök upp för henne, när han också tog sin tillflykt till den sparsamma försiktighetens argument. Det blev ett återkommande tema för hans handlande, som hela hennes inre uppreste sig emot.

Vi har inte råd att få flera barn. Vi har inte råd att dela vårt bröd med uthungrade människor.

Jo, jag har råd till det! Jag vägrar att leva med snålheten som rättesnöre! Så länge jag är husmor i detta hus skall varje gäst känna att han är väl sedd och att ingen räknar tuggorna — om vi har mat att sätta på bordet.

Detta sade hon aldrig ut i ord, protesten bara bolmade och pyrde inom henne.

På sätt och vis var detta ett missförstånd — och ett fatalt missförstånd — melian dem; på ett annat sätt täckte det verkligheten. Hon bejakade livet förbehållslösare än han, ville ge, rundhänt och rikt, av sin fulla kvinnodom. Han levde mera på defensiven, bränd av en alltför bitter erfarenhet. En gång hade även han gått fram leende och öppen i stolt förströstan på sin kraft och sin förmåga; men han hade gått i golvet så grundligt, att det satt spår på alla områden, han vågade inte möta livet utan garde.

Men på den punkten var Hellen slagen med blindhet.

Inifrån barnkammaren dirrade gitarren i vemodiga tongångar, och genom väggen trängde rösterna djupa och sammetsmörka.

Natten låg tung över Väderön, kölden pressade de små husen i sitt grepp, sög sig in genom springor och spjäll. Om trä slog mot trä gav kylan det en spröd ton, som glas.

Genom len till hälften fördragna gardinen såg Hellen hur det drog ett rödaktigt sken över himlen i norr; sen dog det bort i violett. Hon sträckte ut handen för att visa Knut på norrskenet; men så drog hon den tyst tillbaka igen.

Långt borta gav ett djur till ett ödsligt ylande. Hellen tänkte i halvsömnen: det är Mitzi.

Men sedan mindes hon att Mitzi var död.

Dagarna gick. Kölden blev hårdare och hårdare, rekordet i vargavinter från året förut såg ut att bli slaget. Det stramade åt för de flesta; maten blev knapp, karbiden var alldeles på upphållningen. Den torra veden tog slut för många, och nyhuggen våt ved bara pyrde och osade utan att ge någon riktig värme. Om man måste hämta potatis ur stackar eller källare, frös den på vägen till huset, så att man fick äta den jolmig och söt. Isen var nu så tjock, att fiskarna inte kom åt någon fisk. Ibland föll det så mycket snö under natten, att Doris Olofsson inte tog sig fram med mjölkkälken; den som ville ha mjölk fick pulsa sig fram och tillbaka den långa vägen. Det gick ett rykte på ön, att kvinnorna Olofsson i sin omsorg om korna lät dem ligga inne i stugan, men det får man hoppas var osant.

Lite var hade bekymmer med husdjuren; kaniner och höns ville frysa ihjäl.

Hellen hade alltid sin fårahjord på samvetet. Visserligen kallades de utegångsfår, och naturen hade försett dem med den tjockaste fäll, men det var ändå något erbarmligt övergivet över dem, där de stod packade mot varandra, smutsigt grå mot snön. När hon kom till dem, brukade de hälsa henne med ett skälvande bräkande, och det lät som om kölden själv darrade i ljudet. Framför varje får var ett hål i snön, en brunn de hade grävt med sina svaga framben för att komma åt gräset därinunder. Somliga av dem hade kokor av snö liggande ovanpå den toviga fällen. Milda vintrar kunde de gå ute hela den kalla tiden, men en köld som denna tålde de inte; de måste tas vara på och fösas in i fårstallet om nätterna.

En dag kom Knut hem till middagen vid gott humör och med frisk aptit.

— Nu ska ni höra på stora nyheter! sade han. Gissa!

De båda soldaterna tänkte bara på en sak: fred? Men ingen av dem kom sig för att yttra ordet högt — det var för oerhört.

Hellen gissade rätt. Dagen därpå skulle det komma ett flygplan med jäst och läkemedel och allt vad man led brist på. Lotsarna höll redan på att bryta ut en plats på isen där det varken var svallis eller blockis, utan man kunde få ett slätt fält, som dög till landningsplats.

Alla blev som elektriserade, frågade och pratade. När isoleringen var på väg att brytas märkte man hur påfrestande den hade varit. Även om man hade radio kom det ingen post och inga tidningar, man var som övergiven och glömd av världen. Och allra kännbarast hade den hårda ransoneringen av lyse varit.

Knut svarade så gott han kunde, när de frågade i munnen på varandra. Men så hejdade han sig, såg ner i tallriken och sade:

— Det var sant... Det var order på att von Eckert och Wildenberg och Zygmuntowicz ska följa med planet tillbaka till Stockholm.

Det blev alldeles tyst vid bordet.

Tre vinddrivna, hemlösa män hade funnit en fristad hos människorna på ön under några veckor. Det kändes som att kastas ut på villande hav igen, när ett flygplan skulle föra bort dem, även om det inte var till något värre än en statlig internering i ett neutralt land.

Hellen utropade först:

— Men det går inte, Knut — Jasja är inte frisk än. Han har ju inte varit ute en enda gång!

Jasja förstod utan översättning, mumlade något om att visst kunde han resa. Men han såg ytterligt blek och olycklig ut och lekte med gaffeln utan att kunna äta, precis som första kvällen.

Wildenberg såg inte mycket gladare ut han, i första taget, men så ryckte han upp sig och sade:

— Det är klart att vi ska ge oss i väg. Det börjar bli på tiden att ni blir av med oss.

Det sista sade han med en underfundig blick mot Knut. Hellen blev röd av skamsen förtrytelse, men missförstod hans mening — kanske därför att hon inte kunde tillåta sig själv eller de andra att lägga en annan dubbelmening i orden. Hon tog det som en anspelning på Knuts avvisande hållning, och för henne var det en skam om någon ansåg dem ogästvänliga. Hon sade häftigt:

— Det är ingen här som önskar att ni ska resa!

(Forts.)

SÖNDAGSLÄSNING

i dag

kan vi konstatera, att sommaren tydligen tagit slut. Det har kommit mycket och välkommet regn men tyvärr är det inte något varmt regn utan det är kallt som bara den. Blåsten gör ju sitt till att det skall bli kallt och av väderlekstjänsten att döma ser det inte ut att bli någon vidare trevlig väderlek i pingst. Men regnet behövdes mer än väl och då får man ju överse med att det inte går att ligga och sola sig ute vid Mellbystrand. Och det skall väl bli vackert någon gång igen.

DET VAR VÄXTORPS MARKNAD i går och det var kanske därför, som det regnade och blåste. Detta stora evenemang brukar ju inte alltid vara gynnat av vädrets makter, men likväl fanns där som vanligt massor av stånd och mycket folk, särskilt fram på eftermiddagen. Som folknöje har ju Växtorps marknad alltjämt en mycket stor funktion att fylla och det är väl därför som den lever kvar sedan så många andra marknader försvunnit helt.

SKOLAVSLUTNINGARNA dominerar i dessa dagar i södra Halland. Genom att pingsten i år kommer så sent har man på alla håll velat ha undan examen så att lärare och elever får sin efterlängtade och välbehövliga sommarledighet. I går var det avslutning i Laholms folkskolor och i dag på själva pingstafton avslutar Samrealskolan sitt läsår. Båda avslutningarna får hållas i kyrkan — någon annan lokal räcker inte till.

NÄRA NOG ROTBLÖTA har det blivit av de senaste dygnens regnande. En riktig rotblöta lär kräva 30 mm regn, och när detta skrives har veckans nederbörd uppmätts till cirka 25 mm. Det kan visserligen skilja något på de olika platserna i södra Halland, men ett genomsnitt på 25 mm får anses vara en riktig mätare av den välkomna nederbörden.

EN RÖTMÅNADSHISTORIA är tydligen nedanstående som handlar om femlingar: Från ett sjukhus i Villa Joao de Belo, 200 km norr om Lourenco Marques i Sydafrika, uppges att en 27-årig afrikansk kvinna Selina Covane nedkommit med femlingar, fyra pojkar och en flicka. Kvinnan synes vara ett märkligt fall ur medicinisk synpunkt — vid sin första nedkomst år 1954 skall hon ha fått tvillingar och sedan med jämna mellanrum på ett år trillingar, fyrlingar och nu femlingar. Alla de 14 barnen påstås befinna sig väl.

Stackars kvinna skulle man kanske säga.

Tobias.

Nykter ungdom — framtidsungdom

Historier från Hallandsåsen

SKJUTSBONDEN

Forts

III

Tiden gick och August Jössason hade fått sluta upp att köra. Det behövdes inga skjutsbönder längre. Kom det en resande till Margretetorp, så beställde han en bil, så fort det gällde en längre tur, och skulle någon händelsevis upp på de smala och oländiga skogsvägarna, så kom det inte oftare på än att gästgivaren kunde släppa till sina egna skjutsar.

Det hade gått tillbaka för August jordbruk, och Gud vet var det skulle ha slutat sedan han blivit änkling, om han inte haft en svärson, som övertagit gården och satt en annan fart på det hela. Han var smålänning, och skjutsbonden hade i många år föraktat honom djupt, ty han kunde inte köra en häst till svärfaderns belåtenhet.

"Är det en karl att komma med till vår tös?" klagade August. "Smålänningar är något byke, de rycker och nycker, snåla och rädda är de, så hästen får ju aldrig trava undan. Nej, snärten på ryggen och låt honm löpa, det är mina tag; så kan man komma fram här i världen."

Smålänningen var kanske en dålig körsven, men eljest tog han sig nog fram i världen bättre än den gamla fördruckne skjutsbonden. Först flyttade han in åt Knäred till med dottern, och hur han ryckte och nyckte i tömmarna, så fick han det så pass bra, att han i sista stunden kunde köpa den lilla gården vid Margretetorp av sin svärfar — hade han inte gjort det, så hade August Jössason nog hamnat på fattigvården. Nu kom han i stället på undantag och fick sitta kvar i lugn och ro vid stora landsvägen, där all färdseln gick förbi och han såg nya ansikten var dag. Det passade honom. Han fick inte heller så dåliga villkor. Den sista hästen han hade kvar, en svart och välmående norrbagge som hette Jeppe, lovade svärsonen att behålla till gubbens döddagar. "En måste ha något pent och grant att vila ögonen på", menade August. Vidare var det intryckt i kontraktet, att svärfadern skulle ha två supar om dagen, hurudant vädret än var. — Svärsonen gjorde i det längsta vanskligheter, han ville bestå brännvin mot reumatismen endast på regniga och ruskiga dagar, men August värjde sig förtvivlat: "Å nej, din listige smålänning, får du din vilja fram, så låter du solen skina var eviga dag bara på djävulskap." Han fick som han ville, ty han hotade att eljest självmant gå ner till fattighuset.

Smålänningen höll också sitt ord, det får sägas till hans heder. Men en gång, när gästgivaren kommit upp för att titta till skutsbonden, skulle den gamle bjuda sin gäst på en sup; glasen kom fram och slogs i. Värden såg litet skamsen ut och vände till svärsonen klagade han:

"Det var några satans små glas du har, min gode vän, man får tårar i ögonen, när man ser dem".

Den ordentlige och allvarlige smålänningen, som lagt ner många styva dagsverken på att plåna ut spåren av svärfaderns hushållning, tog eld och svarade torrt:

"Är det så att far inte är nöjd med dem, kan jag köpa nya. Men de blir mindre."

"Nej, min gode vän, det kan

Av
Fredrik Böök

du inte. Res till Köpenhamn eller Hälsingborg eller Göteborg eller var satan du vill, men mindre glas kan du inte köpa för pengar. Så du skrämmer mig inte, min pene, gode vän, fan ta mig om du skrämmer mig. Mindre glas gör de inte."

Den gamle var arg, men han var road också, och än en gång var han litet lik sin far, den godmodige Jösse.

"Strunt i glasen, August", sade gästgivaren. "Vi tömmer dem ändå. Du är i alla fall den siste skjutbonden på Hallandsåsen".

Då blev det liv i gubben.

"Sådant satans elände det har blivit nuförtiden. Här kommer de körande, den ene efter den andre, i kärror utan hästar, och de har så brått, att de kör förbi gästgivargårdarna. Är det något nöje det? Och sickna kuskar! Ingen snärt har de. En av dem stannade här i går, för det ena hjulet sprack, och vi hjälpte honom att laga sina don. Det var en pen herre, han betalte bra, vi blev goda vänner, och jag ville bjuda honom på en sup. Nej tack sa han, när man kör, skall man vara absolutist, det blir det nog lag på med tiden — Och det skall v ara kuskar!"

August Jössason funderade en stund, sedan fortsatte han:

"Och varför sprack ringen? Han viste mig det själv: det var ett ynkligt hästskosöm. Mer behövdes det inte för att hans kärra skulle gå istå. Och Jeppe har åtta söm under var hov och travar lika förbannat! Det är skillnad det."

Så solade till slut skjutsbonden upp.

"Men när han fått hjulet klart och skulle sätta kärran i gång, så var det något annat galet, maskinen ville inte brumma. Hur fan skall det hjälpas? frågte jag. Men han skratta och sa: "Det är inte farligt, vi ger den en sup, så tar den nog fart. Det var det jag kunde tro, tänkte jag, en sup skall det till i uppförsbackarna; är kusken så förstockad så han säger nej, så får man min själ den till vagnen."

Smålänningen blev litet mildare.

"Eftersom far har själva gästgivaren på besök, så får jag väl bestå ett glas till. Snart är det slut med Jeppe, och då ämnar jag skaffa mig en Ford.

"Du skrämmer mig inte, min gode vän, för Jeppe kommer att leva längre än jag, det skall jag bli karl för."

August sken av belåtenhet över att ha överlistat smålänningen; och han fick rätt.

Ansträngande marsch

En 32-årig österrikare Siegfried Wassberger har föresatt sig att utföra kraftprovet att tillryggalägga den 327 km. långa sträckan Salzburg—Wien på händerna. Han startade den 15 maj och avverkar 3 km. pr dag med vila efter var 70:e meter. På händerna bär han grova läderhandskar och han assisteras under den sällsamma vandringen av sin fru och sina två bröder, som ser efter att banan är klar.

Staden och landet

JAG ÄR LED VID STÄDEN
OCH DEN LÅNGA RADEN
STORA, SMÅ STENBRUKSHUS.
JAG EJ LIKAR GATAN,
SOM ÄR "TRIST SOM SATAN",
MED SITT LARM OCH MOTORBRUS.

TACKA VILL JAG LANDET
MED DET SKÖNA BANDET
HÖJDER, SLÄTTER, SJÖ OCH DAL.
DÄR ÄR LUGNT OCH STILLA,
ORON KAN EJ VILLA
I NATURENS EGEN SAL.

FOLK I STADEN KNUFFAS,
TRÄNGAS HÅRT OCH PUFFAS
SAMT PÅ GALEN SIDA GÅ.
KNAPPT MAN DÄR KAN SKILJA
MELLAN ROS OCH LILJA
ELLER MELLAN KORN OCH STRÅ.

MEN I VIDA SKOGEN
ELLER BAKOM PLOGEN
GÅR MAN OSTÖRD PÅ SIN STRÅT.
VÄXT OCH DJUR MAN KÄNNER
SÅSOM GAMLA VÄNNER,
DEM MAN HJÄRTLIGT FRÖJDAS ÅT.

FRÅN NATUREN GÅNGEN,
I FABRIKEN FÅNGEN,
LUFFAR STADSBON BAK SIN MUR.
I BUTIKENS TRÄNGSEL,
BAK KONTORETS STÄNGSEL
DVÄLJES MÄNSKAN SOM I BUR.

MEN PÅ LANDET STRÅLAR
SOLEN HÖG OCH MÅLAR
GULD PÅ SKOGAR, SJÖ OCH SLÄTT.
HIMLEN HÖG SIG VÄLVER,
RYMDEN LIKSOM SKÄLVER
AV DEN FRISKA LUFTEN MÄTT.

HÅRD OCH STENSATT GATA
KAN EJ MÄNSKOR MÄTA,
DÄR EJ VÄXER SÄD TILL BRÖD.
LANTBON MED SIN MÖDA
MÅSTE STADEN FÖDA,
SKYDDA DEN MOT HUNGERSNÖD.

MED SIN DRAKE SLUKAR
STADEN LIV OCH BRUKAR
DEM TILL FYLLNAD I SIN GRAV.
SNART DÄR SKULLE VARA
BLOTT EN DÖDSDÖMD SKARA,
OM NYTT BLOD EJ LANDET GAV.

UTI STADEN SITTA
MÄNNISKOR OCH TITTA
PÅ VARANN I HYRESHUS.
BÄST I HELA VÄRLDEN
ÄR DEN EGNA HÄRDEN
LÅNGT FRÅN STADENS LARM OCH BRUS.

SÄLLAN MÄNSKOR SKÄRA
GULD OCH VINNA ÄRA
UTI STADENS GROTTEKVARN.
DÄR DE ALLRA FLESTA,
ÄVEN BLAND DE BÄSTA,
BLI BLOTT SLAVERIETS BARN.

DÄRFÖR, UNGDOM KÄRA,
SKALL DU LANDET ÄRA,
VARMT DIG SLUTA TILL DESS BARM.
I DESS SUNDA TRAKTER
NÅ DIG GODA MAKTER,
OCH DITT LIV FÅR RO OCH CHARM.

Joël Wangö.

Brev från Italia

På "skandinaviskan" av
J. ANKER-PAULSEN

Jag skulle ha skrivit i Venezia, Adriaterhavets drottning, men skona staden. Vi var där i fjorjag frös så jag vart förkyld i den ton dagar och venezianerna hade röda näser och skälvande mungiper av kölden Jojomensan frös vi. De venezianska golv är av marmor och Ferrarasten, så det strålar isköld upp från dem. Men det gick en dag i sänder, och vi kryade till, fast vi hade en alldeles märkvärdig entré: Vi glömde bort våra bauli (kof rtar) på en av stoppestä ne utanför järnvägsstationen. Vi skulle till fermataen Academia vid Canale Grande. Då vi kom till Dogepalasset sa jag till Karen Ragnhild: — Men kära du vart har baulerne tatt vägen? Dem har vi ju rent glömd bort. K. R. gick bort till kaptenen på motoscafoen vi var på, men jag trodde hon gick i land, så jag jumpade i land. Och motoscafoen med K. R. ombord seglade vidare. Och vad med kufferterne, som stod på fermataen vid stasjonen? Jo, K. R steg i land vid Rialtobroen och rehefonerade till nämda fermata, och Himlen vara prisat: Baulerne stod värkeligen där. Men det visste jag, ju inte nogot om, ty jag kryssade och kryssade Canale Grande fram o. tillbaka på jakt efter K. R. Fann hende inte. Steg så i land på Ca d'Oro, efter jag hade kryssat Canale Grande i halvannan timme utan pengar eller biljett, ty K. R. hade båda delar. Men italienarna var hyggliga, så jag fick krysa gratis, liksom en annan flygande holländare. I all denna tiden anade jag inte, att K. R. hadde telefonerat och fått veta, att baulerne var i gad behold. Jag trodde de var blett knyckta. Men Gudi vara lovat: Vi var ju inte i Napoli, men i den hederliga och förnemliga Venezia. Då jag steg i land i Ca d'Oro var jag mera död än levande. Då kimade telefonen i fermataen och en snäll italienare, f. d. sjöman kom och frågade om jag var den och den, och det var jag ju. Og Himlen vara lovat engång till: Det var K. R. som var i telefonen från Rialto: Kufferterna var fundne, och jag andades lett igen. Litt efter steg jag i land vid Rialto, efter att ha satt alla vaktstugor längs Canale Grande i arbete: Telefoner hadde kinat i över en timma. Men hade det varit i Napoli, så hade vi varit utan kuffertar nu. Och K. R. och jag, som är så vana vid att resa, och som språkar italienska, att vi kunne glömma bort kufferterna, det begrips inte. Men vi var mycket trötta, ty vi hade rest i ett från Köpenhamn.

På Lidoen utanför Venezia fick havet. Jag badede tillsammans jag tagit mig ett bad i Adriatermed en tyskare Weber, och vi var de enaste, som simmade i de grönblåa bölgerna. Fyra tusen badcabianer stod längs stranden på denna världens mest kända badstrand. Men de stod tomma, ty badlivet börjar först riktig i juni. Jag hade ett par silkebyksor på, korta, inte badbyksor just, så en polis kom och noterade mig. Skulle inte de korta byksorna vara bra nog badbyksor, frågade jag? Men nei, det mente guardaen inte förstås. Då stack K. R. han ett paket Chesterfieldcigaretter, och han strök ut mitt namn i boken, tackade och lackade undan.

I Dogepalasset var det kallt, då vi kom ner i de beryktade blyrummen var stackars olyckliga politiska fångar hade suttit till dom dog av svält och köld. Här var det tusund gånger värre än i Peter Paulsfästningen i Leningrad. Då vi gick över Suckenes bro i dogepalasset, den bro som förbinner palasset med blyrummen, kom jag till att tänka på, att kvinnotjusaren Casanova hadde suttit i blyrummen, men att denna manen hadde tatt sig ut av fönstren, böid de starka järngittren som om de hade varit av smör, och flycktat över avgrunner och längs taken tills han var i säkerhet hos en av sina fyra tusen älskarrinnor. Casanova var en mycket vacker o. stark man och han kunne annat än att kyssa, han kunne böja jernstänger com om de var smör. Skalden Byron var inte dårlig kvinnotjusare han heller, och i Venezia, i ett kammare ut till Canale Grande kan man den dag i dag är se den altan lord Bryon slängde den obegripligt vackre slaktarefrun ut för, och ned i kanalens vatten, då damens man den fruktansvärda, starka venezianske slaktaren var på trapporna upp till Byrons rum, där den vackra damen höll en tete 6 tete med den världsberömda skalden. Våran berättare säger, att det kom till ett voldsamt uppgjör mellan slaktaren och skalden, och att skalden fast han tumlade med slaktaren ut fönstret, ut på altanen och ner i kanalen, och att dom sloges i vattnet, och att Byron närapå hade drunknat slaktaren, som vart reddat i sista momangen.

Jo, skalderna har alla tider varit ett förfärligt folkslag, säg. Däri har fader Horats rätt. Men vem var den största kvinnotjusaren, Bryon eller Casanova?

Ja, det är frågan, säg. Apropo Casanova, så var vi i Frankrikyrkan och så Canovas (ikke Casanovas) gravmonument. Föran monumentet stod en norsk student med kvastmössa. Han sa till sin unga dam: Där ligger Casanova. Han trodde Casanova och Canova var den samme, men Canova var ju en av de största skulptörer, som Italia har haft. Tänk på, bara, hans deilige Pauline Borghese, Bonapartes syster, i villa Borghese i Roma och Canovas nyklassiske monument över Clemens den trettonde i Peterskyrkan. Det är Canova, herr student, Casanova är något annat.

Studenten vart röd i åsynen, tackade inte, men larkade i väg. Jo, kunskaperna är stora hos dem.

Vi har alla tider brukat att resa till Italia om hösten, eller i mars. Denna gången kom vi till Verona sist i april, och allt var grönt på vägen från Verona till Venezia. Aldrig har vi sett Italia så skön och grön, ja, så frisk nordisk grön. Det må väl sägas att vara mycket tidigt? Andra ställen plogade man i den röda, fruktbara myllan. Man hade en och two stutar för plogen. Ett sted så jag fyra stutar för plogen. Och på en mindre gård drog tre flickor plogen. Men så välsköttade, som åkerlapparna var? Den italienska bonden är duktig. Han hinner med vad han skall fast han använder stutar för plogen. Vad är det som hastar så rysligt, tänker han. Borte på hjärnet är ett hull, en grav. I det hullet, den graven skall vi ned. Vad är det som hastar? Låtom oss dyrka litet dolce far niente, ty döden ventar.

Jasminen blomstrar, syrenerna doftar, blåregnen lyser. Och vi har bara den sista april. Ju närmare vi kom Venezia, ju kallare vart det. Då jag simmade med Bewer i Mare Adriatico, var det sju gr. värme i luften. Så i Norden har det nog varit varmare? Eller hur? Säger nogen, att Lidoen utanför Venezia är vackrare än Mellbystrand, då säger jag, att det är svart lögn. Ty ingenstädes är som på Mellbystrand, Nordens: ja kan hända Europas härligaste badstrand.

Märkvärdigt, så venezianerinnorna är nordiska att skåda. De er icke så sydländsk eldfulla, som romerinnan eller florentinskan, går heller inte så stolt och förnämnt på sina ben, som dem, men de är vänliga och hjälpsamma, och dom stackarna har fördärvat smalbenen helt från barndomen, ty över Canale Grande och de andra mindre kanalerna går det över fyra hundra broar, och på dem måste venezianerna trippa ihjäl sig. I de trånga kallena (gatorna) är det isande kallt om vintren, och om sommaren som i en bakareugn. Osundt klimat. Ohälsosamt. I juli och augusti börjar kanalerna att dofta hemskt av ruttet vatten, och unner nogot högvatten har det hänt att Marcusplassen har stått unner vatten

På Markusplassen hade vi stor glädje av de tusentaliga duvorna. Men dagen vart förstörd för mig, ty då jag satt nere vid Canale Grande kom en ung och snäll gondoliere och frågade fridsamt en engelsk hesteliknande lady om hon ville segla i gondol. Men hon kastade hestehuvudet tillbaks och röt, no, no, no. Så tittade hon överlägset på gondolieren gennom sin pincenez och larkede sin väg.

Men dagen var fördärvad för mig, ty jag läste så mycket i denna, hemska händelse. Kan människan inte lära, att behandla varan på en mera hensynsfull vis? Kan dom aldrig lära, att bli vuksna?

Vi togo till Maria delle Salute och satte oss på den världsberyktade krkotrappan och tittade på livet på Canale Grande. En mängd gondoler gled förbi oss.

Jag är av samma mening, som Drachmann, när han från Rialtobroen såg gondoliererna ro förbi: Det finnas inte så eleganta och plastiska rörelser, som gondolierens, när han ror sin gondol.

Men jag säger till en ung man som sitter vid sidan: Om några år kommer väl gondolerna att få

Forts. å sid. 4.

Melodiflicka 1957

Om Ni tittar riktigt noga ser Ni nog att det är Birger Malmsten, som döljer sig bakom skägget. Han har just på ungdomstidningen Min Melodis vägnar meddelat nitton-åriga göteborgsflickan Irene Madsen att hon bland tusentals konkurrenter blivit korad till 1957 års melodiflocka och överlämnat beviset på värdigheten: ett silverarmband och vårblommor. Värpussen var tydligen från Birger privat — men så befann man sig också på Djurgården!

Irene Madsen som är född i Umeå har studerat teater vid Pickwickklubben i Göteborg och är en fin representant för svensk ungdom. Lägg namnet på minnet — Ni stöter nog snart på det i ännu större sammanhang.

VILL NI
veta vad som händer i södra Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

LÖRDAGEN DEN 8 JUNI 1957

SÖKER NI
kontakt med befolkningen i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Från trådlöst till television

En vårmorgon för 60 år sedan — det var i maj 1897 — landsteg i Dover en ung man, vars väldiga bagage av otaliga koffertar och lårar vållade tullmännen i den engelska hamnen åtskilligt huvudbry. Den unge mannens papper visade, att han var en 22-årig italiensk ingenjör med det välklingande namnet Guglielmo Marconi. Hans goda engelska uttal förrådde, att han haft tidigare kontakt med England. Hans mor var faktiskt irländska, vilket dock icke de misstänksamma tullmännen kunde veta. Dessa var mindre intresserade av den unge mannen själv än av allt det besynnerliga bråtet i hans omfångsrika bagage. Det var nämligen ett sammelsurium av spolar, trådar, magneter omkoplingsinstrutrådar, magneter omkopplingsinstrument, skivor, knappar, batterier och andra ting, som icke fanns beskrivna i någon tulltaxa. Var karlen anarkist? Det var på den tiden, då sådana vimlade omkring överallt i Europa och gjorde attentat och djävulskap. Man förhörde den unge Marconi ingående, men han klarade sig till sist genom skärselden och fick i nåder gå i land, där han omedelbart satte sig på tåget till London.

*

I ett enkelt boarding-house i den brittiska huvudstaden satte sig den nyanlände italienske ingenjören att vänta på resultatet av de otaliga brev, som han hade avsänt till ett stort antal inflytelserika engelsmän med begäran att de måtte sätta honom i förbindelse med officiella personer och myndigheter, som kunde tänkas ha intresse av den uppfinning han kommit till England för att lancera, nämligen en metod att telegrafera elektriskt utan tråd. Den unge Marconi insåg mycket väl, vilken risk han därmed tog — att bli utskrattad som charlatan eller bluffmakare av den allmänna opinionen och att av den vetenskapliga världen bli bemött med skepsis och arrogans. Varför skulle just en utlänning, och till på köpet en italienare, ha lyckats åstadkomma något så fantastiskt som en trådlös telegraf?

Den unge Marconi hade emellertid lyckan med sig. Ingen mindre än Englands generalpostdirektör, Sir William Preece, blev intresserad och inbjöd Marconi till en privat förevisning av uppfinningen. Denna uppvisning, som ägde rum inför en krets av tekniker och ämbetsmän, blev så lyckad, att Marconi erbjöds att göra nya försök i större skala och på större avstånd än ett ämbetsverk i London kunde bjuda. Man hade utsett Bristolkanalen, som skiljer Somerset och Wales, till experimentområde. Bakom denna inbjudan till nya försök stod framför allt det brittiska amiralitetet, som fått kännedom om uppfinningen och anade dess värde. Vad de engelska sjölorderna först och främst ville förvissa sig om var huruvida Marconi skulle lyckas få sina trådlösa signaler att gå fram över en havsyta. Skulle så visa sig vara förhållandet, var den brittiska flottans ledning beredd att genast exploatera uppfinningen för både fartyg och fyrtorn.

Experimenten, som tog sin början i slutet av maj 1897, genomfördes över ett avstånd av 13 km eller cirka 2 engelska mil. Bland internationellt kända vetenskapsmän, som kallats att kontrollera dem, fanns också en tysk fysiker, professor Adolf Slaby, den man som sex år senare kom att bli grundaren av det stora tyska Telefunkenbolaget. Professor Slaby författade sin rapport över Marconis experiment, ur vilken vi härnedan återger ett brottstycke:

"På den omkring 20 m höga klippan Lavernock Point hade uppförts en 30 m hög mast, stöttad med stålwires. Från dess spets ledde en isolerad koppartråd längs masten till mottagningsapparatens ena pol. Den andra polen var genom en lång metalltråd utmed klippan förbunden med havet d v s jorden. Mitt i kanalen ligger den lilla ön Flatholm, sändarstationen. I ett brädskjul där stod strålningsapparaten med en förhållandevis liten induktor, matad från en åttacellig ackumulator ...

I början lyckades det icke att överhuvudtaget erhålla något signaltecken. Skulden härför tillskrevs de metalltrådar, som stöttade masten och omgav mottagartråden liksom en bur. Sedan man dagen därpå hade förlängt denna mottagartråd cirka 20 m för att kunna ställa upp mottagningsapparaten ett lika långt stycke bort från masten, kom de första men ännu otydliga tecknen. Det var först på tredje dagen, som försöken kröntes med fullständig framgång. Då hade man flyttat mottagaren ända ned till stranden och förlängt mottagartråden till nästan dubbla längden...."

"Det kommer för mig att förbli ett oförgätligt minne", slutade professor Slaby sin rapport om den första trådlösa signalöverföringen, "hur vi, tvingade därtill av den starka vinden, fem man högst satt hukade över den stora träkistan och med öron och ögon spänt riktade på mottagningsapparaten väntade på vad komma skulle. Sedan de överenskomna flaggsignalerna hissats förnam vi plötsligt det första tickandet, de första tydliga morsesignalerna, ljudlöst och osynligt överförda från den klippiga för oss nätt och jämt skönjbara kusten mittemot, burna tvärs igenom etern, detta hemlighetsfulla, för oss ännu okända medium".

*

Med de framgångsrika experimenten vid Bristolkanalen var Marconis lycka gjord. Inom några dagar hade han blivit en berömd uppfinnare och en man med världsrykte. Naturligtvis dröjde det några got, innan den stora allmänhetens skepsis kunde övervinnas. Okunnighet och vidskepelse försökte efter bästa förmåga sticka käppar i hjulet. Det hände t ex att gamla damer skrev ängsliga insändare över, att de tydligt kände, hur Marconis elektriska vågor gick tvärs igenom dem! Det fanns också tekniker och vetenskapsmän som betvivlade att Marconis uppfinning skulle kunna fungera i mörker, regn och dimma. Länge dröjde det emellertid inte förrän alla tvivlare måste böja sig för faktum: den trådlösa telegrafen fungerade under alla omständigheter och snart nog även på väldiga avstånd. Och därmed var grunden lagd till den oerhörda utveckling som under det sista halvseklet präglat teletekinikens segertåg via Marconis "gnist"-gelegraf till radio, radiotelefon, radar, television, teleprinter och radioastronomi.

Vari bestod det egentligen geniala i Marconis upptäckt? För att besvara den frågan är en liten förhistoria på sin plats. Tio år före Marconis framträdande hade den tyska fysikern H. Hertz upptäckt en elektrisk (eller elektromagnetisk) vågrörelse som han påvisade hade samma natur och hastighet som ljusets. Hertz framställde dylika elektriska vågor i en "oscillator" och uppfångade dem i en annan apparat, en "resonator", vilken dock måste befinna sig i omedelbar närhet, blott på några få meters avstånd från oscillatorn, för att de elektriska impulserna skulle kunna påvisas. En rysk forskare, Popov, förbättrade metoden genom att begagna en speciellt byggd mottagare, den s k "kohären", med vilken han lyckades inregistrera åskväders elektriska urladdningar på flera km:s avstånd. Popov var också den första som införde antennen, d v s en metalltråd som vågutsändare. Här kommer nu Marconi in i bilden. Liksom Popov begagnade han oscillator och antenn. Det väsentligt nya i Marconis uppfinning var så enkel och genial idé som den att "jorda", d v s jordbörbinda antennen och förlänga densamma i lämplig utsträckning.

Hur den trådlösa teletekniken fullkomnats genom en serie nya uppfinningar och upptäckter är en lång och delvis mycket invecklad historia, som icke kan berättas här, blott några viktiga data må anföras. Till att börja med må erinras om, att det var i det rysk-japanska kriget 1904, som den trådlösa först togs i anspråk för militära ändamål — av japanerna. År 1905 uppfann dansken Poulsen metoden att använda den elektriska ljusbågen som sändare. Därpå följde uppfinningen av kristalldetektorn och 3-elektrodröret för likriktning och förstärkning. År 1907 konstruerade svensk-amerikanen Alexanderson och Goldschmidt de första högfrekvensapparaterna, 1913 uppfann tysken Meissner dubbelgitterrören och återkopplingen. Till sist 1921 var tiden inne för den första rundradioutsändningen i världen. Den ägde rum från en radiostation i Pittsburgh i USA.

Själv hade Marconi lyckan att personligen under hela sitt liv få medverka i denna väldiga utveckling, dels som uppfinnare och tekniker, dels som ledare av den stora industri, "Marconi Wireless Telegraph Co", som bildades i London redan 1877 med den brittiska flottan som främsta intressent. År 1909 erhöll Marconi nobelpriset i fysik tillsammans med den tyske forskaren K. F. Braun, mest känd som uppfinnare av katodstrålerör. (Det var också Braun som i beletekniken införde den slutna svängningskretsen). Marconi hann med att uppleva radions och radiotelefonins enorma utveckling, men dess sista segrar, radarn och radioteleskopet, som blev barn av det sista världskriget, gick han miste om. Han avled nämligen i juli 1937, blott två år före krigsutbrottet. Han var då 61 gammal.

I våra dagar är det svårt att föreställa sig, hur världen och världskommunikationerna på haven och i luften skulle kunnat utveckla sig så som de gjort utan Marconis geniala insats. Vi kan sända bilder och telegram trådlöst från kontinent till kontinent, pejla havsdjupen och navigera genom natt och dimma tack vare de nyaste "trådlösa" apparaterna (radiolod, radar, radiofyrar o s v)

Ja, vi har numera nått så långt, att vi t o m kan i radioteleskopen lyssna till "sfärernas harmoni", dvs de elektriska vågor som utsändas från fjärran stjärnor i solsystem långt bortom vårt eget.

Teleteknikens utveckling på den grund, som Hertz och Marconi byggde, är en verklighet, som i storhet och fantasi överträffar det mesta vad världens diktare drömt.

H.M.P.

Ett 60-årsminne:

I år är det 60 år sedan den trådlösa telegrafins uppkomst och 20 år sedan uppfinnarens, Guiglielmo Marconis, död. Vidstående artikel ger en kort sammanfattning av de framsteg som skett på området under denna relativt korta tid. Det är i våra dagar svårt att föreställa sig hur världen och världskommunikationerna på haven skulle kunnat utveckla sig som de gjort utan Marconis geniala insats. — Våra bilder visar överst Marconi under ett av sina otaliga experiment för förbättring av den trådlösa telegrafin. Undre bilden: Televisionen som nu håller på att erövra världen, hade varit otänkbar utan Marconis upptäckt av den trådlösa telegrafin.

Ett återseende med Hansaviertel i nyfött Berlin

Jo, det stämmer precis som det heter i en välkänd schlager och längtan till Berlin sitter i en, om man en gång bott där. I sommar är det mycket som lockar just där. Samtidigt är det vemodigt att resa dit igen. Hansaviertel har blivit ett ord som betyder modern arkitektur, experiment av all världens mest berömda arkitekter med starkt svenskt inslag, hissar, kylskåp läderlappsfåtöljer, barnlekplatser, höghus med gröna plättar emellan, men vemodsstänket finns kvar. Hur ofta har jag inte gått längs Händelstrasse, Lessingstrasse, och andra poetiska författarnamn i den något tunga atmosfär, som utmärker en varm sommardag. I de små förträdgårdarna doftade det sövande av jasmin, hägg, fläder och rosor. Murgröna täckte mången fasad.

Men sedan stiger en annan minnesbild upp, ett springande längs en månbelyst gata, de flesta hus till häiften i ruiner, andra med gapande fönsterluckor, flyglarm. O, vad jag hatade källarna. Därför sprang jag på gatan. Det var förbjudet. Alldeles tyst var det dessa fem minuter, innan raiden började. Jag höll på att snava över någonting, en underlig tingest mitt på körbanan. Ett lastbilshjul visade det sig vara, och så var jag framme vid mina goda vänners hus, också svenskar och kröp ner i källaren. Den sommarnatten hände ingenting just där, men det fanns inte heller så mycket kvar och det som fanns kvar bombades och sköts sönder, när jag redan flytt.

Och så nu återkomma, se spökbilderna i denna moderna stad, i detta vår tids planerade paradis för den generation, som var barn då allt det hemska hände. Jo, jo, man kan bo som i en villa, fastän man befinner sig i ett hyreshus. Man tar hissen till femte våningen. Kommer in i en korridor och en hall. Våningen går, precis som i ett eget hem, tvärs igenom, det blir södersol och norrsol och en fransk dörr leder ut till en bred terass, snedställd, så att ingen får insyn, terrassen är den lilla trädgårdstäppan, som jag eljest skulle ha framför min villa. "Villan" i det stora huset har två våningar. På övre våningen har vi sovrum, gästrum och barnkammare. Från sovrummet går vi ut på en balkong, en ljuvlig kringbyggd balkong, där man kan sola, utan att någon granne ser det. Bredvid köket på nedre våningen ligger en stor klädkammare och ett arbetsrum för strykning, lagning m m. Så vill en tysk husmor ha det mitt i all moderniteten. Överhuvud taget är även mindre lägenheter rikligt tilltagna med många praktiska utrymmen. Köksinredningen är svensk.

Även ett sydamerikanskt hus finns här, ett för vilket den kände franske arkitekten Le Corbusier är ansvarig och ett av den till USA utvandrade arkitekten Walter Cropins. Det svenska huset är nio våningar högt med genomgående balkonger, som bilder en gata utanför varje våning. Det är malmöarkitekterna Jaenecke och Samuelson som står för det.

Men inte allt är färdigbyggt, nej, här skall vi ju uppleva hur en modern stadsdel med bostadshus, kyrka, biografer, affärer uppstår, därför finns ännu mycket i råbygge, en del halvfärdigt och en del våningar helt inredda.

Och inte bara stadsdelen, husen, parkanläggningarna är nya utan även trafikmedlen, man kan sväva i en bekväm tvåmansbänk över huvudet på gatutrafikanter, nej inte i helikopter, utan en helt modern linbana. Sväva så där på lagom höjd förbi den sprängda zoobunkern, förbi segerstatyn och Tiergartens bänkar till detta blivande bostasparadeis, som vill visa vad frdligt samarbete kan åstadkomma på ett internationellt plan.

Annonsera

Friherre Hermelin:

Jag har aldrig ärekränkt riksdagsman Mossberger!

Jag har aldrig sagt att riksdagsman Mossberger skulle ha vetat om att det fanns brist i Getinge kommuns kassor. Men jag har gjort gällande att han handlat fel, då han ej tidigare kallat kommunalfullmäktiges ledamöter till information. En ärekränkningsprocess mot mig, som riksdagsman Mossberger enligt vissa tidningar signalerat, kan jag därför ta med ro och jämvikt, ja, med största förtjusning. Vad som i allra högsta grad förvånar mig, det är att fullmäktiges vice ordförande citerat vad skilda ledamöter sagt vid fullmäktiges hemliga sammanträde. Vid detta beslöts att ingen skulle yttra sig om vad som förekommit.

Det är friherre Gustaf Hermelin på Fröllinge, som gör detta uttalande, när [illegible] kontaktar honom med anledning av gårdagens uppmärksammade meddelande att riksdagsman Mossberger skulle resa ärekränkningsåtal mot honom.

Jag tar skriverierna med ro och jämvikt, säger friherre Hermelin. Tidigare har jag kategoriskt nekat att göra några uttalanden i denna synnerligen trista affär. Jag har hänvisat till den kommuniké, som fullmäktige sände ut efter sammanträdet. Nu anser jag mig emellertid oförhindrad att säga en del, när såväl vice ordföranden som en annan ledamot av kommunalfullmäktige lämnat uppgifter till pressen om vad som förevarit.

Vid sammanträdet uttalade jag mitt missnöje över att fullmäktige inte tidigare kallats. Märk väl att fullmäktige inte haft ett enda sammanträde under detta år. Detta trots att rätt betydande saker inträffat i kommunen.

Bland annat har en av kommunens entreprenörer försatts i konkurs. Omständigheterna kring denna konkurs skall jag inte gå in på nu, särskilt som polisen håller på med sin utredning. Så mycket medförde emellertid konkursen att entreprenadkontraktet eller förbindelsen som entreprenören hade med kommunen, och som bland annat avsåg uppförande av 18 bostadsfastigheter, försattes ur funktion.

Hur mycket pengar det rör sig om, kan jag inte för dagen säga. Men jag vet att för dessa byggen har kommunen sökt lån av staten med 1,6 miljoner kronor.

Dessutom medförde denna konkurs att vissa bygnader i kommunens regi blockerades.

Om inte detta är nog för att kalla kommunalfullmäktige till sammanträde i och för information, då vet sannerligen inte jag vad det skall till för anledning för att fullmäktige skall kallas.

Här begärs från olika håll ökad insyn i enskilda företag. Man tycker att samma krav kan ställas på kommunens omfattande ekonomiska verksamhet, fortsätter friherre Hermelin. Men då fullmäktige inte kallas till sammanträde, så kan ju ledamöterna inte få någon insyn i hur styrelsen förvaltar skattebetalarnas egendom. Bästa sättet att hindra rykten är att ge information.

Några angrepp angående kommunalkamrerens förvaltning har jag inte framställt, säger friherre Hermelin vidare. Men jag anser det vara fel att skylla allt på en underordnad tjänsteman.

Vid sammanträdet gavs för övrigt ingen sammanhängande information av de styrande, säger friherre Hermelin. Det var alltefter som vi frågade, som vi fick svar. Jag frågade sålunda, huruvida pensionsavgifterna för kommunens anställda inbetalats, och då meddelades att så inte var fallet.

Jag kan gå med på att jag var skarp i tonen, men det berodde på att jag ansåg de styrandes handlande otillständigt. Men därifrån och till att ha ärekränkt någon, är ett långt steg.

Det är med stigande olust som jag deltagit i det kommunala arbetet. Och detta beror på att man i Getinge inte följt vedertagna regler. Man har inte tillfrågat ledamöterna i olika styrelser och nämnder om viktiga ting, utan kommunalnämnden har handlat självständigt. Kommunalnämnden skulle allting bestyra. Och så gick det som det gick, slutar den stridbare friherren på Fröllinge.

Clas Andersson vidhåller

Mitt uttalande om, att friherre Hermelins utfall vid det hemliga kommunalfullmäktigesammanträdet mot riksdagsman Mossberger, var obehagligt och väckte olust, står jag vid, säger kommunalfullmäktiges v. ordförande, lantbrukare Clas Andersson, Stora Eskilstorp. Beskyllningarna mot Mossberger är helt gripna ur luften.

Konsulenten i landskommunernas förbund, Ingemar Berg, Falkenberg, sköter nu utredningen på kommunalkontoret, omtalar hr Andersson vidare. Han har ännu inte hunnit med så mycket, då han även har att svara för det löpande arbetet på kommunalkontoret. Vi hoppas emellertid få ner extra hjälp från Landskommunernas förbund, och sedan skall utredningen nog snart vara klar.

Uppgifterna i pressen i går om att statspolisen börjat en utredning med anledning av trasslet, är helt gripna ur luften, säger hr Andersson till slut.

Riksdagsman Eric Mossberger reste på torsdagskvällen till Stockholm i en del ärenden och var under fredagen oanträffbar, [illegible] har därför varken fått bekräftat eller demenerat påståendet om att han ämnar resa ärekränkningsåtal mot friherre Hermelin.

Friherre Gustaf Hermelin.

Kyrkan och pastoratet har inte fått uttaxerade medel

Enligt vad [illegible] erfor på fredagen har de medel, som uttaxerats för kyrkokassan och pastoratskassan och som inkasserats genom komunalkontoret ej kommit kassorna till godo.

Denna upptäckt har gjorts av Statistiska centralbyrån, dit kyrkokassan och pastoratskassan årligen sänder en ekonomisk redogörelse.

Kontraktsprosten John Andréasson bekräftar vid ett samtal med HN att centralbyrån påpekat saken. Han känner dock inte exakt till hur stora belopp det rör sig om, och vill för den skull inte uttala sig på den punkten. Hela saken kommer väl att klarläggas vid den utredning som pågår, säger han.

Självfallet kommer kyrko- och pastoratskassorna att göra anspråk på att få de medel, som uttaxerats för kyrkliga ändamål.

Ingen klarhet i försvinnandet

Falkenbergskriminalen hade ännu sent på fredagskvällen inga spår efter den i måndags morgon försvunne vaktmästaren August Bengtsson. Man har spanat i trakten av hans barndomshem, men utan resultat. Skallgång är inte aktuellt. Att den försvunne observerats senast vid 6-tiden på måndagsmorgonen är, enligt vad [illegible] erfarit, fel. Han var uppe och handlade i Pressbyråns kiosk vid torget så sent som mellan 13—13,30.

Det är ett av biträdena i kiosken, fröken Astrid Johansson, som berättar detta,

Jag är absolut säker på min sak. August Bengtsson kom, sin vana trogen, strax efter det GT anlänt — den kommer vid den uppgivna tiden — och tillhandlade sig ett exemplar. Han köpte också en ask cigaretter och en ask tabletter.

Jag vet sedan gammalt att hr Bengtsson var mycket intresserad av Halmstad Bollklubb, och därför frågade jag honom, om han inte skulle se deras match i onsdags, vilket han bejakade.

— Du kan väl skaffa en bil för mej, sa hr Bengtsson, berättar fröken Johansson.

Det går väl alltid så många bilar till Örjans vall, när Halmstad Bollklubb spelar, att Bengtsson väl alltid får plats, replikerade jag.

Åja, det ordnar sig nog, sa hr Bengtsson och gick sin väg över torget.

Det kom kunder omedelbart efter detta. Jag tyckte inte att Bengtsson verkade på något sätt olik sig. Han var glad och god som vanligt.

Polisen omtalar att man fått in mängder av tips, bl a av folk, som sett Bengtsson på Ägatan tidigt på måndagsmorgonen. Ytterligare en person säger sig ha sett Bengtsson längre fram på dagen.

Hur den försvunne var klädd tycks det råda delade meningar om. Fröken Johansson påpekar emellertid att hon mycket väl kommer ihåg att han bar en ljusblå kostym.

Man förstår innerligt väl den oro, som de anhöriga känner, och för deras skull hoppas man att polisen snart skall kunna klara upp historien.

Chou En-lai får hemmakritik

För första gången i det kommunistiska Kinas historia har en tidning vågat att öppet kritisera den kommunistiska ledningen. Premiärminister Chou En-lai (ovan) har tillsammans med president Mao kritiserats av en Peking-tidning för att inte ha hållit tidigare givna löften om att visa hänsyn mot icke-kommunistiska politiker, som utrensats från sina poster.

Vettvilling på tak fick lockas ned

GÖTEBORG (TT)

Med ett språngsegel utspänt stod på onsdagseftermiddagen några brandmän färdiga till aktion på gårdsplanen till huset Slottskogsgatan 11, från vars tak en 34-årig man hotade att hoppa. Men spänningen upplöstes i intet, då mannen småningom lät sig övertalas och kröp ned genom en taklucka.

Polis och brandkår fick larm om att en yngre man befann sig på taket, där han sprang fram och tillbaka, ryckte loss tegelpannor och kastade ned på gården. Han skrek att han skulle hoppa och tog synbarligen de våghalsigaste risker. Brandkåren kom med fyra bilar, man reste en stege och några man klättrade upp för att söka tala förstånd med mannen. De lyckades också lirka med honom, så att han tog den mindre farliga vägen genom vinden. Folk som samlats utanför huset drog en lättnadens suck, då de såg mannen försvinna i bil från platsen.

Undén semestrar i Spanien

STOCKHOLM (TT).

Utrikesminister Östen Undén flyger torsdag morgon till Madrid över Paris för semestervistelse i Spanien. Han beräknas vara borta ca en vecka.